

ERDÉLYI

plátta in numerar conform
Dr. Gen. PTT No. 157.912 1934.

T. „Orion” Irod. és Hirlapirók köre
HUNG. II., Erzsébet körút 9-11
BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
IV. évfolyam, 62 (930) szám. * Szombat, 1935 március 16

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Nemzetközi nemzetiek

(S. I. dr.) — A nemzeti érzület türelmetlenségét, mit bizonyos Chauvin káplár pátogásai után világszerte sovinizmus néven szokás emlegetni, régebben nemzetköziséggel próbálták gyógykezeltetni. Az ellenkező hatást érték el mindenütt. Kiderült, hogy szintelenséggel nem lehet a színeket pótolni s az érzelmek helyét az emberi szívben sohasem foglalhatja el az érzéketlenség és a közöny. A nemzetköziség hirdetői pedig torz és mesterséges nemzeti réteg képét kezdték mutatni és feltételek voltak minden természetes színre s egyszerű érzelmre.

A nemzeti szenvedély áradásait s viharjait, melyek sürűn látogatják ma is az emberiséget, újabban ellenkező módszerekkel próbálják hasznos mederben tartani. A kísérlet érdekes és megérdemli, hogy figyelemre méltassuk.

Az elmúlt esztendő végén Berlinben nemzetközi kongresszusra gyűltek össze a világ nacionalistái. A tanácskozásban 20 nemzet képviselői vettek részt s arra a közös véleményre jutottak, hogy csak a nacionalisták hozhatják meg az emberiségnek — az internacionális békét. A tan, melyben megegyeztek, körülbelül így hangzik: minket nacionalistáknak neveznek, mert mindennél jobban szeretjük nemzetünket s éppen azért tiszteljük mindenki másnak nemzeti világlátását, mert tudjuk, hogy ezen az uton szerezhethetjük a legtöbb tiszteletet s megbecsülést forrón szeretett nemzeti geniuszunknak...

Ez a nacionalista internacionále gyanút keltett mindenfelé s lehet, hogy igazuk van azoknak, kik ügyes köpenyegét sejtenek benne, melyet a német nemzeti szocializmus kanyarít a hátára, mikor elindul utazgatni.

Azok azonban kissé túllőnek a célon, kik magát a gondolatot nevetségesnek és kész ellenmondásnak találják.

A berlini kongresszus svájci szónoka — dr Oehler — nemzeti hitvallását így fogalmazta meg: „Mi, a 20. század nacionalistái épen oly távol állunk a marxi internacionálától, mint a 19. század kapitalista és imperialista nacionalizmusától...”

Ez a meghatározás kissé negatívan hangzik.

Pozitív előjellel ennek az elhelyezkedésnek csak az lehet az értelme, hogy az igazi nacionalista magas eszményekért küzd, hisz természetfeletti hatalomban, a szellemet előbbrevalóbbnak tartja az anyagnál, az erkölcsöt az erőnél. A maga nemzeti mivoltában azt a természetes, elkobozhatatlan, nélkülözhetetlen utat látja, melyet minden népnek építenie kell a szellem szabadságának, az erkölcs uralmának, az emberek közötti békének térségei fölé, melyeket egyszerűen s egybefogva Isten országának is nevezhetünk.

Ha vannak e földön emberek, kiknek találkoznok kell egymással, úgy bizonyosan azok között a nacionalisták között kell keresnünk őket, kik ilyenformán éreznek s ezekben látják feladataikat.

Ma úgy látszik, hogy kevesen vannak még ilyenek s az sem nagyon biztos, hogy a berlini internacionális nacionalista kongresszus kiküldöttei, húsz különböző nemzet fiait, mindnyájan ezek közül kerültek ki.

Holnap azonban már más lehet a világ. Az emberi lélek nagy fordulási hirtelenül jönnek s gyorsan mennek végbe éppen úgy, mint a föld életében a nagy geológiai változások, melyek egész fejlődési korszakok alapjává lettek. Az érzelmek nagy megindulásai, a gondolatok megvilágosodása, az ismeretek kavargása, minden emberi jel arra vall, hogy nagy korszakok meggyéjén topogunk.

Április tizenötödikéig meghosszabbították a parlament ülésszakát

A szenátus is megszavazta az ostromállapot félévi meghosszabbítását

Bucuresti. Saját tud. Tatarescu miniszterelnök csütörtökön felolvasta úgy a képviselőházban, mint a szenátusban a királyi kéziratot, amely az április 1-ig egy ízben már meghosz-

szabbított parlamenti ülésszakot április 15-ig hosszabbítja meg.

Tegnap a szenátusban is megszavazták az ostromállapotról szóló törvényjavaslatot.

A szövetségi törvény szakaszonkénti tárgyalása folyik a képviselőházban

A magyar és német pártok javaslatára a nyelvkérdésben és a régi szervezetek tekintetében több engedményt tettek

Bucuresti. Saját tud. A képviselőház bizottságában fontos eredményeket ért el a kisebbségi képviselők a szövetségi törvényjavaslat egyes szakaszainak módosítására benyújtott indítványok tárgyalásánál.

A nyelvkérdést illetően a 46-ik szakasz megmarad, mint általános szabály, hogy t. i. a szervezetek könyvelése román nyelvű lesz, de a 192-ik szakaszba kivételes intézkedésként felveszik, hogy a kisebbségi többségi szervezetek önmaguk határozzák meg könyvelésük nyelvét, azonban mérlegüket, nyereség- és veszteség-listájukat románul is el kell készíteniök.

A 82-ik szakaszt megtoldották egy bekezdéssel, amely szerint azon vidékeken, ahol legálább 80 közbirtokosság van, e közbirtokosságok részére külön inspektorátust állítanak fel s mellette az illető közbirtokosságok elnökei által kijelölt öttagu véleményező tanács fog működni.

A 85-ik szakasz szerint, ha az Unio tagjai egy hónapon belül nem fizetik a tagsági díjakat, kiléptetteknek tekintenek. Az elfogadott módosítás értelmében ez nem vonatkozik a régi magyar törvény alapján működő szervezetekből alakult Uniókra.

A 94-ik szakasz ugyancsak módosul, úgy, hogy a magyar törvény alapján működő szö-

vetzetek önmaguk szedik be tagjaiktól az ellenőrzési díjakat.

A 122-ik szakasz pedig kiegészült úgy, hogy a fényüzési és forgalmi adók alól mentesülnek a tejszövetkezetek is.

A módosító indítványokat a Magyar Párt részéről *Abrudbányai* képviselő nyújtotta be s a németpártit egyetértve védte azokat.

Szerencsejáték csak fürdőhelyeken szabad.

Bucuresti. Saját tud. *Costinescu* egészségügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be csütörtökön a képviselőházban, amely a szerencsejátékok ügyét szabályozza. Tiltja a szerencsejátékok kávéházakban, vendéglőkben, nyilvános helyeken, vásártereken, búcsúkon. Ezeket csak néhány fürdőhelyen engedni meg, amelyek között csak két erdélyi fürdő van: Baile Herculane és Sovata. A javaslat igen magas díjakat állapít meg a klubok számára.

A kenyérbélyeget visszahozzák.

Bucuresti. Saját tud. A gabonaértékesítési bizottság a kenyérbélyeg újból való bevezetése mellett döntött és elvetette a lisztilleték módosítását, a gabonaértékesítésre szükséges alapok előteremtésére.

A Nemzeti Parasztpárt feloszlatja a Vaidához húzó vidéki szervezeteket és helyükbe újjászervezett tagozatokat állít

Bucuresti. Saját tud. A nemzeti parasztpárt állandó választmánya csütörtökön hivatalos közleményt adott ki. Eszerint, tekintettel arra, hogy *Vaida* nem akar lemondani mozgalmáról s egyébként sem vette figyelembe a központi végrehajtó bizottság határozatait; tekintettel továbbá arra, hogy a volt pártelnök magatartása a párt érdekeit súlyosan veszélyezteti, felmenti *Vaidát* a párt erdélyrészi és bányási tagozatának vezetésétől.

Azután feloszlatja az ellenszegülő sibiui, somesi és cluji tagozatokat s a somesi tagozat

újjászervezésével Pop Ghitzát, a clujéval *Socor* Emilt bízza meg, míg a sibiui tagozat újjászervezését *Mihalache* fenntartja magának.

Feloszlatja a timis-torontáli pártvezetőséget és a megyei bizottság vezetésével *Potarcát* bízza meg. Végül feloszlatja a maramuresi állandó választmányt.

Határoz az állandó választmány a *Patria* ügyében is, amely *Buteanu* Aurél igazgalása alatt, mint a nemzeti parasztpárt cluji hivatalos lapja fog továbbra is megjelenni.

A fogorvos gyakran döntő hatással bírnak.

... Ha szőke, ha barna, -egy mindenkinek fontos: Fehér, ápoltság tartozéka a jó külsőnek. Naponként kétszer is tisztítsa, fogait a kiváló alapanyagokból készült Nivea-fogpasztával. Akkor kellemes, friss tiszta lesz lélegzete és biztosan szép, egészséges marad fogai.

Le 22
a nagy tubus

Rintelen volt osztrák római követet életfogytiglani fegyházra ítélték

Bécsből jelentik: A juliusi nemzeti szocialista puccskísérelt értelmi szerzőségével vádolt Rintelen Antal dr volt miniszter és római követ ügyében ma délelőtti befejezték a bizonyítási eljárást és a perbeszédre került a sor. Elsőnek az államügyész tartotta meg egy órás vádbeszédét. Hangoztatta, hogy Rintelen nemcsak tudott az osztrák nemzeti szocialisták puccstervéről, hanem tanácsaival és utasításával azokhoz hozzá is járult. Kérte a bíróságot,

mindig nyíltan szálltam síkra. Soha sem nyultam sem akaratos, sem pedig erőszakos eszközökhöz. A jó egyetértés megteremtésére törekedtem mindig Németország és Ausztria között. Ez volt a vezéreszméje Seipelnek is, a nagy osztrák

Húszezer olasz katona az abessziniai határon

Abesszinia is fegyverkezik. Együttal sürgeti a döntő-bíróságot. Egyik elégedetlen törzsfőnök feleségét tuszként őrzik a császári udvarban

Londonból jelentik: A Reuter-féle sajtóügynökség értesülése szerint az abesszin kormány felkérte az olasz kormányt, terjessze vegyes döntőbírók elé az ellentétes kérdéseket. Ezek a határmegvonásra és az ual-uali határösszeűtközés miatti olasz kártérítési igényekre vonatkoznak.

A *Paris Soir* szerint az olaszok Kelet-Afrikában, az abesszin határon, nagyszabású fegyverkezést hajtanak végre. Hangoztatják azonban, hogy ezek csak elővigyázatossági intézkedések. Ellenőrizhetetlen hírek szerint egy olasz gőzös 20 ezer katonát szállított a yemeni partokra, s a katonák elindultak a abesszin határ felé.

Abesszinia is feltűnően fegyverkezik. A császárnak egy bizalmas embere hír szerint hatalmas üzletet bonyolított le egy hadianyag- és fegyvergyárral. A császár igyekszik hűbéréseket minden erővel arra kényszeríteni, hogy

rák kancellárnak. A tárgyalás nem hozott semmiféle bizonyítékot és nyugodtan várom a bíróság ítéletét.

Ezután a bíróság ítélethozatalra vonult vissza.

A katonai törvényszék délután háromnegyed öt órakor hirdette ki az ítéletet. A bíróság Rintelen Antal dr-t hazárulás büntetése címén életfogytiglani fegyházra ítélte.

Az ítélet indokolása szerint Rintelen ismerete és helyeslő állása az 1934 júliusi puccstervet s a puccs megszervezőinek forradalmi kormány alakítására rendelkezésre bocsátotta a maga személyét. Magában a puccskíséreltben nem vett ugyan részt, de ez nem mentesítheti a felelősség alól.

A bíróság súlyos beszámítás alá vette Rintelen előkelő állását és azt, hogy az a támadás, amelyhez ő hozzájárulását adta, milyen vesztéssel járt és hogy mennyire veszedelmes volt az ország függetlensége szempontjából. Rintelen mindezekkel a hazárulás büntetést követelte el és az osztrák törvénykönyv 58-ik szakasza szerint kellett büntetni. Az indokolás befejezése után az elnök közölte, hogy az ítélet a kihirdetéssel jogerőssé vált. A bejelentést a nagybeteg Rintelen néma fejbólintással vette tudomásul.

hogy tegye magáévá az ügyészség eredeti indítványát és hazárulás büntetében közvetett irányítóként mondja ki Rintelent bűnösnek. A védő beszélt ezután és hangoztatta Rintelen ártatlanságát és sorra igyekezett megdönteni a vádpontokat. Az utolsó szó jogán Rintelen szólalt fel, aki a következőket mondotta:

— Meggyőződéseimért és törekvéseimért

A SINEKEN...

Irta: PAP MIKLÓS.

A gyereket a karjára vette és kiment a töltségre meghalni. Odahaza előbb mindent szépen elrendezett, kisöpört és lecsapkodta a port a vén szubóltról, meg az ura bakakori fényképéről. A kemence szélén még volt egy fertály kenyér és néhány falat avas túró, azt odakészítette az asztalra, friss vizet öntött a cserépkancsóba, mellé tette a 12 fillért, amit tegnap reggel a boltban visszkapott. Jó lesz az embernek dohányra. Azután a nyakába akasztotta a kis ezüst Szűz Máriát, amit bérmlásra kapott, megmosakodott, megfésülködött, a nagykendőbe jól bebugyolyálta a gyereket, utoljára még egyszer körülnézett és ment. Kiment a töltségre meghalni.

Elkerülte a nagy utcát és toronyirányban vágott neki a vasútnak. A jeges, tomboló szél élesen vágta arcába és fedetlen nyakába a havat. Megszaporázta lépéseit, mert nagyon fázott. De sietnie is kellett, a malom már rég elfújta a hat órát és a gyorsvonatnak nemsokára ide kell érnie. Szaladni kezdett. A gyermek nagyon nehéz volt, lábaival meg-megcsúszott a síkos, fagyos hóbuckák között, égő agyában zavarosan kergették egymást a gondolatok.

Hogy is volt csak? Tizennyolc évig szolgált

egyhúzában, szorgalmasan, becsületesen és cselédkedett látástól-vakulásig. Még süldő leány volt, mikor az apja meghalt, akkor adta oda az anyja cselédnek, mert nem tudtak megélni. Tizennyolc éven át nem volt soha öröme, nem hancúrozhatott a többi lánnyal a Nagyréten, soha nem volt bálban a nagykozmában. Elmult a fiatalága, elhervadt a szépsége anélkül, hogy valaha ismert volna az életnek csak legparányibb örömét. A legények észre sem vették, a lányok messze elkerülték, szerte a faluban mindenki lenézte, mindenki csúfolta.

Nagyot csúszott, a gyereket is majdnem el ejtette. Előtte meredt a töltés. A rajta húzó vasúti sínpár feketén csillámlott ki a hóból, mint két végnélküli, fényeshátú kígyó, amelyeknek feje elvész az ordító hóiharban és a sötét éjszakában. Messziről, a falu felől, idepislogtak az állomás lámpái és a szemafor vörös fénye. Leterítette a nagykendőt és végigfeküdt rajta. A kicsinyt a kebléhez szorította és beigazította magát a sínre. Úgyelt, hogy pontosan a szíve táján meg a gyerek nyaka irányában húzódjék a sín alattuk...

De a vonat még nem jött. És az emlékek nem hagyták nyugton, egyre ostromolták.

Már közel járt a negyvenhez, amikor Gergelyt megismerte Komoly. Jó ötven körüli meglett ember volt, napszámos az uraság fűrésztelepén. Agrólszakt, elhagyatott. Nem voltak

külön akciókat ne kezdjenek, s külön támadásokkal ne vágjanak elébe az eseményeknek. Egyik törzsfőnök különösen türelmetlennek mutatkozott az olaszokkal szemben. Ezt a császár úgy tartja feken, hogy a törzsfőnök legkedvesebb feleségét tuszként őrizteti a császári udvarban.

Csehszlovákiában két héten belül kiírják az új választásokat

Prágából jelentik: A képviselőházat csütörtökön este váratlanul elnapolták március 21-ig. Politikai körökben biztosra veszik, hogy két héten belül feloszlatják a képviselőházat és kiírják az új választásokat.

szerelmeseik, csak úgy el-elpanaszkodták egymásnak a sorsukat. Szép, nagy barna szemű voltak Gergelynek és olyan szomorúan tudott velük nézni...

Addig-addig panaszkodtak egymásnak, míg végre — maguk sem tudták hogyan — összekerültek. Csakhogy a várt boldogság elmaradt, összebogozott sorsuk hitványabb lett, mint a külön való tengődés. Az asszonyok, leányok most már azzal csúfolták, hogy az öregapjához ment feleségül, majd meg azzal, hogy két koldus összekötötte a tarisznyaszarát. Gergelyt is örökké a nyelvükön hordták, hogy ilyen meg amolyan vén lányt vett el, magánál nyomorultabb szegényt, élhajléken koloncot. Dolog ugyan annyi volt, mint eddig, a kereset pedig kisebb lett, mint számolták. A pénzt nem tudták beosztani. A férfi azon dohogott, hogy ez az asszony dolga, ő meg nem értett hozzá, sohasem volt pénz a kezére bízva. De meg most se igen akadt, mit beosztani. Nagy lett a szegénység, nem hogy szereztek volna, még az is elment, amiük volt.

Valami könnyű remegés futott át a sineken, mintha valahol, nagyon messze, már jönne a vonat. Majd mindig erősebben reszeltett a két fekete vaskígyó, az asszony mikor rájuk tette a fülét, hallotta, hogy zúgnak... Ki lehetett venni a kerekek kattogását is. Most már nemcsak a hidegtől, hanem a félelemtől is va-

Bárm
előzetes
mellett t
osztálva.

Az o
ter

Angol

Lon

jet nagyk
gol külüg
megállap
ének vég
26-án éjsz
Simon b
tanácskoz
Látvino

A Re
erősödik
biztonság
Németorsz
hoz hozzá
nek olyan
szág szán

Páriz

rolásnak
légi fegyv
ja az oda
in úgy k
verkezés
érintkezés
metország
közös jegy
fegyverke

A

Lon

rint az an
a tény, h
követeli fe
közölték,
ményhez.
szerencsés

A Da

zó minisz
látogatand
lap ebből
kezelti. A
nácskozás
majd új

Miről

Lon

berlini útj
tojják me
1. A l

cogott. Fe

szá, haz
keservesen
lanságtól
jai, nem t
de a zsi
s tehetle
feketesé

— Job

nyó öntu
az utolsó

Mikor

sem örült
s nem tud
ezek a po
munka. C
ból tengő
Akkor adt
mára már
lér...

Regge

lami mun
ber megve
nek. Ha é
semmi go
nek... Fé
könnyebb
tud keres
érdemes é

Bármilyen könyvrendelést csak az összeg előzetes beküldése vagy annak utánvételezése mellett teljesíthetünk. Az Erdélyi Lapok könyv osztálya.

STYPSA? ASPIRIN

Az orosz követ az angol külügyminiszterrel megbeszélte a moszkvai utat

Angol remények és francia aggodalmak Németország iránt

Londonból jelentik: Maisky, londoni szovjet nagykövet csütörtökön felkereste Simon angol külügyminisztert és Eden lord-pecsétört és megállapította velük Eden moszkvai látogatásának végső részleteit. Eszerint Eden március 26-án éjszaka utazik el Berlinből, amikor már Simon befejezte Hitler kancellárral folytatott tanácskozásait. Eden Moszkvában Stalinnal és Litvinovval fog tanácskozni.

A Reuter ügynökség szerint Londonban erősödik az a meggyőződés, hogy az európai biztonságot egységes egészként kell kezelni. Ha Németország kész ehhez a kollektív biztonsághoz hozzájárulni, akkor a fegyverkezés kérdése nek olyan elintézése remélhető, ami Németország számára is elfogadható.

Párizsból jelentik: Az Echo de Paris zsarolásnak minősíti, hogy Németország a nagy légi fegyverkezésével befejezett tények elé állítja az odaérkező angol minisztereket. A Le Matin úgy hiszi, hogy Simon a német légi fegyverkezés bejelentett ténye miatt előbb még érintkezésbe lép a francia körökkel, mielőtt Németországba utaznék. London, Párizs és Róma közös jegyzékét lehet várni a németekhez a légi fegyverkezés miatt.

A balti államok csatlakoznak a keleti egyezményhez.

Londonból jelentik: A Times értesülése szerint az angol miniszterek fontosnak tartják azt a tényt, hogy Lettország, Litvánia és Észtország követei felkeresték Simon külügyminisztert és közölték, hogy csatlakoznak a keleti egyezményhez. Ezt a tényt Eden moszkvai útjának szerencsés bevezetőjeként könyvelik el.

A Daily Telegraph szerint a külföldre utazó miniszterekkel együtt fognak utazni a meglátogatandó országok londoni nagykövetei is. A lap ebből is az utazás nagyfontosságát következteti. A nagyköveteket be fogják vonni a tanácskozásokba, s azok így első kézből kapják majd új utasításukat.

Miről lesz szó a berlini tárgyaláson?

Londonból jelentik: A Times szerint Simon berlini útja alkalmával a következő négy pontot fogják megvizsgálni:

1. A locarno-i hatalmaknak javasolt légügyi

egyezmény. 2. A keleti egyezmény. 3. A közép-európai egyezmény és végül, 4. A fegyverkezési egyezmény lehetőségeit.

A Daily Mail szerint a harmadik pont megvizsgálásánál szóbajön az Ausztria függetlenségét szavatoló külön egyezmény kérdése is. A fegyverkezési egyezmény 5—10 évre szólna.

Egy angol lord cikket irt Németország elszigetelésének abbahagyásáért.

Londonból jelentik: A Times feltűnő helyen Lord Lothiannak egy hosszabb közleményét hozza, mely a Simon berlini látogatása jelentőségével, s a Fehérkönyv miatti német felindulás okaival foglalkozik. Amíg Angliában meg nem értik az okokat, melyek miatt Németországban a Fehérkönyvnek olyan nagy visszahatása lett, addig valószínűtlen, hogy az európai fegyverkezések szabályozása körüli fá-

radozásokhoz közös alapot tudjanak találni s előhaladást tudjanak elérni.

Ezután Lord Lothian történelmi áttekintést ad Németország helyzetéről a német egyenjogúságnak 1932 decemberében történt elismerése óta egész addig, míg mult évi április hó 17-én a francia „nem” elhangzott. Németországnak tizenöt éves tapasztalat alapján be kellett látnia, hogy neki a Népszövetségen belül egyenlő súlyú helyzete csak akkor lesz, ha a hatalomban is teljes lesz az egyenlősége. Már most Németország a Fehérkönyv egyes kitételeiben arra vonatkozó törekvést látott, hogy őt megint a versaillesi békeszerződésben kijelölt egyenlőségbe akarják visszatolni.

Egészen tiszta dolog, hogy amit Németország magára nézve sértőknek vett a Fehérkönyvben, azok legfőlegbb figyelmetlen felületeségek, de nem lehet azokat nemzetközi jelentőségűeknek venni. Lothian lord reméli, hogy Sir John Simon ezeket tisztázni tudja, s hogy berlini útja nemcsak egyszerű látogatás fog lenni, de a barátságos látogatás eredményével fog végződni. Az európai kibékülés legjobb útja csak az lehet, hogy abbahagyják Németország elszigetelését, s barátságos megbeszéléssel az államok egyenjogúsága alapján helyezték Európa jövőjét.

Az első drótnélküli távbeszélés Berlin és Tokió között.

Kedden délelőtt nyitották meg Berlin és Tokió között az első drótnélküli távbeszélő vonalat. Első beszélgetésképpen a német és japán kormányok kölcsönösen üdvözölték egymást. Képpünkön balról jobbra: Elz von Rübenach német birodalmi közlekedési miniszter, (egészen balra, szemüveggel) mellette Mushakoji japán követ, szemben Neurath külügyminiszter és Alfred Rosenberg birodalmi vezető.

cogott. Fel akart ugrani, hogy elrohanjon, vissza, haza a kalyibába, tovább élni, akármilyen késervesen is, csak élni. De a hosszú mozdulatlanlanságtól és csipős fagytól elgémberedtek a tagjai, nem tudott megmozdulni. Erőlködni akart, de a zsibbadás kezdett az agyára is áthúzódni s tehetetlenül nézte, hogyan bukkan ki a hideg feketeségből a mozdony két lángoló szeme...

— Jobb is lesz... — gondolta félig kihúnyó öntudattal s még egyszer felködlött előtte az utolsó napok halálbakergető nyomora.

Mikor a gyermek megszületett, egyikük sem örült neki. A dolog megviselte, beteges lett s nem tudott rendesen dolgozni. Aztán jöttek ezek a pogány hidegek, a telepen leállt a munka. Gergely hazajött. Az utolsó napszámából tengődtek majd egy hétig. Egész tegnapig. Akkor adta oda Gergely az utolsó pengőt. Es mára már nem volt semmi, csak tizenkét fillér...

Reggel elküldte Gergelyt, hogy nézzen valami munka után. Akkor történt, hogy az ember megverte. Azt mondta: ők az okai mindennek. Ha ők nem volnának, akkor most neki semmi gondja sem lenne... Hát majd elmenek... Félre az útból. Hadd legyen Gergelynek könnyebb az élet. Magára csakugyan jobban tud keresni, mint hármukra. És nekik úgysem érdemes élni. Nincs az ő életükben semmi, ami-

nek örülni lehetne. Az ilyen kutyasorsot könnyű itthagyni... Gergely majd boldogul. Oda van készítve neki a vacsora az asztalra, meg friss víz is. Dohányra való is... Csak már ideérne az a vonat...

Jön. Zihálva, prüszkölve vágat a nagy gözmasina és kémleli az utat a két nagy lángoló szemével. Maga után húzza a sok fényesen kilavított kocsit, amikben emberek utaznak. Boldog és megelégedett emberek, meg szerencsétlen sorsüldözöttek vegyest. Némelyik a reményei és vágyai, némelyek az otthona felé utazik. Van, aki örömmre érkezik, van, aki gyászra. Kinek mit szánt a sors...

A kalauzok füttye végighasított a vonat mentén, a vonatvezető indulást jelzett és a fiatal Szabó Gábor szaporán ugrott fel a gépre. Megeresztette a Westinget és óvatosan elindult. Boldog öröm ragyogott az arcán, ahogy a nagy pályaudvar vágánytömlökéből kiért a szabad pályára. Másfél óra múlva otthon lesz... Ezt a rongyos helven kilométert még lenyeli, leadja a gépet, megmosdik, átöltözik és aztán gyerünk haza!

Milyen édes, melegsengésű szó ez a „haza”. Hogy fog örülni az asszony!

Féltetlő a szélvédőt és kihajolt hogy forró fejét egy kocsit lehűtse. Odakint tombolt a szél,

vész, csikorgott a fagy és sejtelmesen borot rá mindenre a feketeség. Visszahúzódott, boldogan felnevetett, megdörzsölte a kezét és szénézett a gépen. Minden rendben van. Már itt az utolsó állomás. Látszik is a bejárat szemafor fénye.

Nyúl a gözszabályozó felé, amikor egy pillanatra megdermed a karja. Valami feketeség látszik a síneken... Egy test? Ember? A töltéstől balra néhány lépésnyire pedig kétségbeesett erőfeszítéssel, karjaival az ég felé hadonászva, bukdácsol egy férfi... Mintha hangfoszlányokat is hozna erre a szél...

Hirtelen magához tér, az arca keményet rándul és határozott mozdulattal ragadja meg a gőzfék csapját. Irtózatos roppanás, örült ugrás... A kazán sistergése és a szelepek sivitása összeolvad a vagonok recsegésével és az emberek ijedt segélykiáltásaival... Visszafojtott lélekzettel, verejtéktől vizesen ugrik le a mozdonyról...

A nyílt pályán, az utolsó másodpercben megfékezett vasszörnyetegtől négy lépésnyire, a vihartól megbibált lobogó hajjal, kisgyermekét görcsösen magához szorítva, kimondhatatlan rémületében dideregve, reszket egy asszony...

A mozdony előtt pedig, a rohanástól és az irtózatától ajultán, kezeivel a sínekbe kapaszkodva, zokog egy ember...

Ha a végrehajtó szereti a hegedűszót,

— az egész város szeretne hegedülni tanulni

Beethoven megmentette a hegedűművészt az árveréstől

Tárgu-Secuesc. A hegedűművész mondja nekem ezt a körülményes bevezetést, ami ugyan nem lényeges, de szervesen hozzátartozik a következőkhöz s most már mindenki tudhatja, hogy adógyőről lesz szó.

— Hát tudja, éppen így filozóftam, — folytatja ismét csak ő — s higgye meg, igaz az a régi közmondás, hogy: ahol a farkast emlegetik... Annyi idő se telt el, mint amióta mondom és már nálam volt a végrehajtó. Mondhatom rideg és kimért fiú volt, hamarosan előszedte a jegyzőkönyvet és nem éppen barátságosan fordult felém:

— Hogy hívják?
— Mondom neki.
— Mi a foglalkozása?
— Azt is mondom.
— Hegedűművész? Biztos? Hol a hegedűje?
— Na most... Gondolkoztam egy kicsit, de eszembe jutott, hogy a törvény kifejezetten megtiltja a mesterséghez tartozó szerszám lefoglalását. Elővettem a hegedűmet és a kezébe adtam.

— Kitűnő hangja van. Játsszon valamit rajta.

— De kérem, pont, amikor foglalnak nálam, nem gondolja, hogy ez szomorú aktus.

A végrehajtónak egyszerre ellágyulnak a kemény vonások az arcán. Egyszerre kérő, kedveskedő lesz a hangja és megcsillan a két szeme. Olyan, mint egy gyermek, ahogy kunyerál.

— Akkor szomorú játsszon, nagyon szeretem a zenét... Végzetlenül szeretem a hegedűt, pedig én csak gyengén tudok rajta játszani... Na, tegye meg nekem?

Es nem lehet kitérni a kérés elől. A művész áll alá emeli a hangszerét. Egy pár futam, a végrehajtó, mint egy szerelmes diák, hátra dől a széken és átszellemlődik az arca.

A megyei tanács határozatai

Bihar megye ideiglenes bizottsága csütörtöki ülésén foglalkozott néhai nagyérdemű főjegyzőjének, Keszthelyi Zoltán özvegyének kérvényével és havi nyugdíját 4038 leiben állapította meg. Véglegesítették Balog György és Vancea Szabin tisztviselőket. Végül a gyűlés rátért Salonta város tizenhatmillió leies kárpótlására. Ugyanis Salonta város több ezer holdas Oroszi-pusztája a határ megállapítása folytán Magyarországon maradt. Megegyezés volt arról, hogy az értékes földdarabért Salonta városa tizenhatmillió leies kárpótlást kap s ezt az összeget különböző kompenzációs eljárások után Bihar megye kellett volna, hogy megtérítse. Fizettek is Salontának hatmillió leit, de a további tízmilliót alap hiányában már nem folyósították. Az ideiglenes bizottság elhatározta, hogy Salonta követelésének kiegyenlítésére pótdátot vesznek igénybe, amelyet az egész megyére ki fognak vetni. A belügyminisztérium elvileg már előre jóváhagyta ezt a tervet, úgyhogy végrehajtása nemsokára megtörténik.

Értesítés

Értesítjük a t. fogyasztóközönséget, hogy f. hó 17-én, vasárnap reggel 6 és 7 óra között a központi kapcsolótáblán végzendő javítási és tisztítási munkálatok miatt áramszünet lesz. Ugyanezen idő alatt a közönség vízellátásáról a vízmű segédgépeivel fog gondoskodni.

Oradea, la 14 Martie 1935.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ORADEA.

Beethoven gyászindulóját még ilyen önfelelt, ragyogó arccal nem hallgatta senki. Beethoven most is legyőzte a lelket.

— Melegen megrázta a kezem és majdnem rohanna ment el. Csak a kapunál fordult vissza és integelve kiáltott.

— Még eljövök, de nem árverezni... Jó lesz, megengedi?

— Részemről a szerencse...

Csak a „Kicsi kutya tarkát” tanítsa meg

Milyen a kis város? Huszonnégy óra se telt el, már megtudták az emberek, hogy mi történt a művésszel. Milyenek az emberek? Másnap tíz új tanítvány jelentkezett hegedűórára.

— Száz leit szívesen fizetnék, ha megtanítana ma délután egyetlen nótára, rimánkodott a fűszeres.

— Egy cipőfejelést ingyen csinállok, egy futamért, ha sikerülne elsajátítanom, — mondja a cipész.

— Az összes bútorokat lepolítúrozom s csak a Kicsikutya tarkát tanítsa meg, — szól az asztalos.

S egyszerre nagy vásárlási kedv mutatkozik a hangszerpiacon. Hegedűk, hegedűk, hegedűk, mindenfelé.

Tíz új tanítvány egy nap alatt. Mit szól hozzá, mosolyog boldogan a barátom, ahogy hóna alatt az elmaradhatatlan hegedűtökkel rohan privátot adni.

Biztos vagyok, hogy nem telik el egy hét és minden háznál hegedűszóval fogadják az adóvégrehajtót.

A végzetek lesz a hegedű, már látom lelki-szemeimmel, ahogy repül. Pedig igazán kár érte.

Földi István.

A Szigligeti Társaság

1935 március 24-én, vasárnap, d. u. 5 órakor a református leányintézet (Str. Prefekturái) dísztermében

felolvasó ülést

tart a következő műsorról:

1. *Dr. Némethy Gyula* pápai prelátus, kano-nok, elnöki megnyitja.
2. *Dr. Bartsch Sándor*: Emlékezés Kőrösi Csoma Sándorról.
3. *Fodor Viola*: Versfordítások román költőktől.
4. *Dr. Berde Mária* r. tag: Elbeszélés.
5. *Katona Béla* r. tag: Újságírók az iro-dalomban.
6. *Sárközy Gerő*: Versek.
7. *Dr. Oláh Béla*: Vig irányú elbeszélés. Belépő díj nincs. Műsör megvétele nem kötelező.

A megyei jegyzők a fegyelmi bizottság előtt. Bihar megye községi jegyzői közül azokat, akik a tavaly tartott nyelvizsgán nem feleltek meg, fegyelmi bizottság elé állították. A fegyelmi bizottság napokon át tárgyalta a jegyzők ügyét. Eddig három jegyzőt, akik a nyelvizsgán nem feleltek meg, elmozdítottak állásukból. Barabás László dernai jegyző ügyének tárgyalását betegsége miatt elhalasztották.

Kamarazene az NSE-ben. Az NSE Otthon folyó hó 16-án (szombat) este fél 10 órai kezdettel rendezi meg első művész-estjét. A művészest műsorán kamarazene fog szerepelni, amelyet városunk zenei életének legjobbjait fognak előadni. A kamarazene-esten közreműködnek Macalik Gabriella zongoraművész, Weisz Miklós cselló, Kertész József hegedűtrioja. A háziasszonyi tisztet Ifj. Horthy Dezsőné urasszony látja el a tőle szokásos kedvességgel. Beléptidj nincs.

Belehalt sebesüléseibe Surányi Károly nyugalmazott esperes

Sátmar. Saját tud. Jelentettük, hogy a közeli Dara községben éjszakának idején az ablakon át betörték Surányi Károly 74 éves nyugalmazott római katolikus esperes szobájában, őt véresre verték s egy ráborított kabátal fojtogatták, majd amikor az esperes háziasszonya a zajra felébredt és férjét is felkeltve, segítségére sietett, a bestiális emberek az ablakon át elmenekültek. Az esperes háziasszonya, Halászi Lászlóné két embert látott az ablakon át a Surányi esperes ágyánál, tehát a tettesek ketten voltak. De megerősítette ezt maga az esperes is, aki Halásziné ápolása alatt rövidesen visszanyerte eszméletét és maga is elbeszélte a rettenetes támadást. Arra ébredt, mondotta az esperes, hogy a fejét nyomják és rettenetesen verik. Pénzt is kértek tőle, de eltekintve attól, hogy semmi pénze nem volt, még szólni sem tudott. Különben sem volt semmi pénze, még annyi se, hogy a hozzá hívott orvost kifizethette volna.

A csendőrök megállapítása szerint a tettesek hárman voltak. Kettő a szobába hatolt, egy pedig őrt állott a kapuban. Az ajtóhoz támasztva két hatalmas karót találtak.

Az espereshez kivitték, mint jelentették, dr. Richter Sándor sátmari orvost, aki kijelentette, hogy nem hiszi, hogy az idős pap szervezete a bántalmakat kibírja és felépülhessen. Szerdán délelőtt bedlított az agónia és csütörtökön reggelre Surányi Károly visszaadta lelkét Teremtőjének.

Az áldottlelkű pap koporsója mellett sírva áll a falu lakossága, amelynek hosszú évtizedeken keresztül lelkipásztora, atyja volt. Anynyira szerette hivatását, hogy nyugalmavonulása után is a községben maradt és Halászi nevű hívével bérelt szobácskában élte csendes visszavonultságban napjait.

Az abbé előadása a Katolikus Körben. Az Oradea-Vencitai Római Katolikus Egyházközségi Dalárda március 17-én, vasárnap délután pontosan fél 5 órai kezdettel a Katolikus Kör nagytermében az egyházközség kulturális alapja javára színelőadást rendez. Színelőadást az abbé című 3 felvonásos világhírű dráma a legjobb műkedvelők közreműködésével. A darabot előadják: Arany József, Románszky Ede, Krecsmári Rózi, Szilágyi Sándor, Kakuksi Lajos, Hóry Mancsi, W. Papp Gizella, Wallner Irén, Kovács Klári, Szelle Gyula, Kovács Ferenc, Ujlaky Gizella, Sz. Vertán Erzsébet, Bujdosó Livia, Holubák Károly, Szelle Béla, Bence István, Tempalszky Viktor, Nagy József, Gubányi Frigyes, Szlop Ferenc, Csordás János, Csörös László. Szünetekben Szabó Klári költeményeket szaval. Az előadást rendezte Wallner László. Belépődíj 17 és 12 lei.

Hirdetmény. Ezennel közhírré tesszük, hogy a közutakon való közlekedésről szóló törvény és az 1450—1932. sz. belügyminiszteri rendelet alapján a közszállítással foglalkozó személy- és gépjárművek szokásos negyedévi szemléje 1935. április hó 1., 2., 3., 4., 5. és 6-án délelőtt 8 órától 1 óráig lesz a rendőrhelyre épületében megtartva. A szemlére elő kell állítani mindazon autót, amelyek személy- vagy áruszállítással iparszerűen foglalkoznak, továbbá valamennyi forgalomban levő autóbust és teherautót, tekintet nélkül arra, hogy köz- vagy magánzállítással foglalkoznak. Az autótulajdonosok kötelesek a szemle alkalmával a forgalmi és pénzügyi engedélyt, továbbá a közmunka és közlekedésügyi minisztérium engedélyt és az iparengedélyt, az ellenőrző bizottságnak bemutatni. Meg nem jelenés esetén a fentjelzett gépjárművek tulajdonosai a közlekedési törvény 62. szakasza értelmében 2000 leitől 4000 leig terjedő pénzbüntetést és a forgalmi engedély bevonásával lesznek sújtva. Csester: Popovicu sk.

Vasárnap nyílik meg a BTC fényképkiallítása. A Bihar Turista Club fotoszakosztálya által rendezett első biharvármegyei művészi amatőr-fényképkiallítást vasárnap délelőtt 10 órakor nyitja meg dr. Manuila Camil, a zsüri elnöke. A nagyszabású fényképkiallításra beérkezett 52 pályázótól 347 fénykép, az első zsüri azonban csak 46 kiállítónak 238 művét engedte a kiállításra. Az amatőrök érdeklődése minden reményt felülmúl, mert hiszen ez a szombatokban kétszeresen felülmúlja a legutóbbi aradi fotókiállítás, amely pedig országos volt. Kvalitás tekintetében is meglepetést hozott ez a kiállítás és a 11 tagú zsürinek, amelyek tagjai: Buta Joan, Hanslián Ede, Irimie Nicolae, Molnár Jenő, Nagy Károly, Papp Lajos, Pécsi Vidor, Ruzicskay György, Tabéry Géza, Udvardy J. Ödön, nagy gondot fog adni a képek igazságos elbírálása. A nagyszabású és minden érdeklődést megérdemlő kiállítás a Bul. Regele Ferdinand-uti volt Serilana üzlet helyiségben van.

Sú
a

A m

A g

Athénb

súlyos nézet
megtorlása k
ügyminiszter
miniszter a
a halálos it
nak. Caldari
tet kíván s
hajlását. A
Kondylis és
zás átmenet
gernagy fell

Sachella

Helli nevű
nagygyá, két
tek ki.

A másik

nen mind k
állott elő.
nizster és T
szenvedélyes
tásának. Met
hívását akar
hercegnő fér
meghívati n
állítás irán
mány jelenle
tábornok, ha
a köztársasá
jei közül is
Zaimis közt
tikus is.

A
int

Párizsbó

Temps vezet
ményekkel. C
zelmével viss
formát megv
— mindig ké
polgárháboru
hogy a korm
sára, az ellen
kormányozó
szénatus eltő

Fran

A középkorba

Súlyos nézeteltérések a görög kormányban

A miniszterelnök a mérséklet híve, a hadügyminiszter elrettentő megtorlást akar

A görög belpolitikai harcok újabb fel-lángolásától félnek a külföldön

Athénből jelentik: A görög kormányban súlyos nézeteltérések merültek fel a lázadás megtorlása kérdésében. *Kondylis* tábornok, hadügyminiszter és *Metaxas* tábornok, tárcanélküli miniszter a lázadók súlyos megbüntetéséhez s a halálos ítéletek végrehajtásához ragaszkodnak. *Caldaris* miniszterelnök viszont mérsékletet kíván s nem akarja a halálosítéletek végrehajtását. A kérdésben minisztertanács dönt. *Kondylis* és *Metaxas* a parlamenti kormányzás átmeneti felfüggesztését és *Dusmanis* tenger-nagy felfüggesztését követelik.

Sachellaris kormánypartí tiszte, aki a Helli nevű lázadó cirkálót bombázta, tenger-naggyá, két másik tiszte tábornokokká neveztek ki.

Belső harc a kormányban a királykérdés miatt.

A másik ellentét, ami a kormány kebelében mind kiélezettebb: a királykérdés miatt állott elő. *Metaxas* tábornok tárcanélküli miniszter és *Theochois*, az új külügyminiszter, szenvedélyes követelő a monarchia visszaállításának. *Metaxas* azonban a régi király visszahívását akarja, míg *Theochois* Marina görög hercegnő férjét, a kenti angol herceget kívánja meghívni a görög trónra. A királyság visszaállítása iránti kívánalommal szemben a kormány jelenlegi legerősebb embere, *Kondylis* tábornok, hadügyminiszter meggyőződéses híve a köztársaságnak. A hadsereg magasabb tisztjei közül is sokan vele tartanak, továbbá a *Zaimis* köztársasági elnök körüli löbb politikus is.

A francia külügyminisztérium intelmeket küld Görögországnak

Párizsból jelentik: A félhivatalos *Le Temps* vezetőhelyen foglalkozik a görög eseményekkel. Ova inti *Caldaris* attól, hogy győzelmével visszaéljen, s a köztársasági államformát megváltoztassa. A bosszu — úgymond — mindig kétélű fegyver és mindenekelőtt a polgárháboru szellemét kell kiirtani. Ha igaz, hogy a kormány a közhivatalok megtisztítására, az ellenzéki pártok feloszlására, az alkotmányozó nemzetgyűlés összehívására és a szenátus eltörlésére gondol, akkor a görög bel-

politikai harcok még nem értek véget és hosszú időre van szükség, amíg az igazi rend és nyugalom helyreáll. Nem szabad elfelejteni, hogy a forradalmat éppen Venizelosznak a királyság visszaállításától való aggodalma tette lehetővé.

Athéni jelentés szerint Venizelos és a forradalom szervezői ellen elfogatási parancsot adtak ki.

Mint Rómából jelentik, Venizelosz Franciaországban akar letelepedni, s feleségével együtt az olasz szigeten várja be a letelepedési engedély megérkezését.

Venizelosz sorsa. Venizelosz fia Párizsban hírlapi tevékenységbe kezdettek apjuk érdekében.

Párizsból jelentik: *Venizelosz* két fia a számottevő francia lapokban nyílt levelet intézett a közönséghez. A nyílt levélben a két fiu elmondja, hogy apjuknak a forradalom előkészítésében nincs semmi része. A forradalom azért tört ki, mert a volt antantpartí biztosek és hivatalnokokat a mai kormányrendszer üldözte. *Venizelosz* nem tagadhatta meg az elégedetlenkedők ügyének a fölkarolását, hiszen azok annakidején az ő politikájáért tették ki magukat. Azonban az elégedetlenség forradalmi kirobbanására *Venizelosz* olyan kevésbé számított, hogy fiait is látogatába éppen arra az időre hívta meg, amikor a forradalom kitört. Ha apjuk az események előkészítésében részes lett volna, akkor éppen a hazautazástól való tartózkodásra intette volna őket. A két fiu

Az ellenzéki képviselők elmene-külése miatt fölloszlatják a görög parlamentet

Cáfolják a királypartí tüntetéseket

Athénből jelentik: Félhivatalosan cáfolják, hogy Görögországban mozgalom indult volna a királyság visszaállítására. Valótlannak minősítik azt a hírt is, mintha *Caldaris* miniszterelnök háza előtt tüntetők vonultak volna fel a király képevel s a monarchia visszaállítását követelő felírásokkal. A tüntetők csak *Venizelos* megbüntetését követelő plakátokat hozdottak végig az utcákon.

A kormány egyébként számos szigorú intézkedést tett a rend helyreállítására. A képviselőházat fölloszlatják, mert a legtöbb ellenzéki képviselő a forradalomban való részesség miatt megszökött, vagy letartóztatásban van. A szenátus összehívását nem engedélyezték, későbbi időpontban pedig végleg megszüntetik.

Halálbüntetés három ezredesre. Metaxas tábornok új forradalmat idéz elő

Belgrádból jelentik: A *Politika* című lap szerint a görög kormány elhatározta, hogy szigorúan megbünteti a lázadás résztvevőit s a vezéreket halálbüntetéssel sújtja. Így: halál vár *Sapharis* ezredesre, aki az athéni *Evron* kasszárnyában kiadta a parancsot a zendülőknek, hogy tüzeljenek a kormánycsapatokra. Az ezredes egyébként rokona *Kondylis* tábornoknak. Halál vár *Cigantis* ezredesre is, az athéni katonai iskola parancsnokára, továbbá *Janopoulos* ezredesre, akit a *Struma* menti harcokban fogtak el.

A *Politika* munkatársa azt a kérdést tette fel illetékes helyen, hogy vajjon véget ért-e Görögországban a forradalom. Kijelentették, hogy Görögországban nyugalom lesz mindaddig, míg *Metaxas* tábornok nem idéz elő újabb forradalmat.

A kormány kebelében ugyanis komoly ellentétek vannak a szélsőséges királypartí *Metaxas* és a kormány többi tagja között, akik határozottan monarchisták ugyan, de egyelőre nem tartják időszerűnek a restaurációt. Valószínű, hogy ezek az ellentétek rövidesen kirobannak s újabb forradalmat idéznek elő.

Franciaországban a kiáradó Garonne előntette Cadillac városát.

A középkorban épült városkapu felmagasságig áll a vízben, az emberek csak csónakokkal közlekedhetik az utcákon.

ANDRÉ G. CITROËN ... és mindaz, ami e név mögött meghúzódik

Páris, 1935 március hó.

A francia bíróság most tett pontot egy rész és vállalkozó szellemű iparmágnás közgazdasági szereplése után. André Gustav Citroën az egész világon ismert lengyel zsidó származású francia autógyáros 935 millió frank adóssággal csődbejutott.

Hihetetlen — csóválta fejét mindenki, — aki csak valaha is látta a csődbejutott gyáros óriási palotáknak beillő ipartelepeit. A „Neues Wiener Journal“ január 10-i száma a párizsi gyártelepet egyenesen üvegcsodának nevezi: „A gyár napsugaras hatalmas hangárjai — írja a lap — úgy tekintenek le a látogatókra, mint szédületes üvegfedelű állomásai jövődó évszázadoknak... A kétemeleten szíjak és láncok futnak össze-visszaságban. Köröskörül a munkások ezrei sűrűnek-forgognak keztyűs kézzel, hófehér munkásruhában. A gépek, mint finom játékszerek dobálják ki egymás után a ragyogó karosszékeket...”

Igy volt ez tegnap. S ma? Megszűnt az élet. Leállt az üzem, elnémult a zaj, a munkások ezrei mögött örökre becsukódtak a „jövődó századok állomásainak” kapui.

Miért? Az európai liberális sajtó természetesen most is az általános nyomort, a gazdasági válságot okozta, amelyel még Citroën, a „zseniális és nagyvonalú” ember sem tudott megbirkózni. Ő is „áldozata” lett a világrkrisisnek. Pedig — harsogják világá — micsoda korszakalkotó tervek forrongtak agyában! Az egész ember csupa élet, tervezettség és vállalkozás volt, aki (természetesen, ha közbe nem jön a csőd) fenekestől felforgatta volna a világ autógyárát, lehengerelte volna összes amerikai szakmabeli versenytársait (különösen Henry Ford-ra haragudott nagyon) s örök dicsőséget szerzett volna Franciaország, sőt egész Európa iparának.

Tényleg nagy feladatot tűzött maga elé. Amerikában (Citroën saját szavai szerint) minden ötödik emberre jut egy autó, Franciaországban csak minden 43-ra. Ez kevés. Ahogy mindenkinek van saját ágya, ruhája vagy cipője, úgy minden embernek, vagy legalább is minden franciának kell, hogy saját autója legyen. Rá is vetette magát teljes erejével az autógyártásra s húsz évi gyártás után elérte azt, hogy az autók árát egy negyedére szoríthatta le s az évi előállítás meghaladta a százezer darabot.

A párizsi Quai de Javel-i grandiózus ipartelep után sorra létesültek a fióküzemek Franciaország többi városaiban, később pedig Amsterdamban, Berlinben, Brüsszelben, Genfben, Koppenhágában, Lisszabonban, Madridban, Milánóban és Varsóban, amely vállalatoknál a munkások tízezreit alkalmazta. Ez az óriási iram legnagyobb ellenségeit is lefegyverezte s elfojtott minden kételkedést vállalatának reális és rentabilis volta felől. Annál nagyobb volt természetesen az elámulás, amikor egy szép napon Citroën beszüntette a fizetéseket s a párizsi bíróság kimondta a csődöt. Megfejtethetlen talánynak látszott egy pillanatra Citroën bukása. De csak egy pillanatra. Mert alighogy összeállította a bíróság a hitelezők követeléseit, azonnal kitűnt, hogy a francia iparmágnás üzemei sohasem voltak szolid alapokra fektetve, de meg az egyénisége is minden másra inkább volt alkalmas, mint komoly, becsületes és számottevő közgazdasági szerepre.

Ha kissé közelebbről tanulmányozzuk ennek a bukott nagyságnak jellemét és életkörülményeit, önként elénk tárul bukásának igazi oka is.

André Gustav Citroën Franciaországban először 1919-ben tűnt fel. A szerény és szegény lengyel zsidót addig senki sem ismerte. Homályos múltjánál csak feltűnésének körülményei homályosabbak. A véletlen összeköttetésbe hozta Loucheur akkori francia miniszterrel, akinek túlságosan nagy és jóindulatú támogatása mellett megindult első szerény autógyára. Azonban innen indult meg a lavina is, mely Citroën-t maga alá temette.

Az új autógyáros, mikor az első autó kikerült gyárából, teljesen megváltozott. Az addig ismeretlen, kilincselő ember nyeregben érezte magát. Ettől az időtől kezdve fájának minden jellegzetes tulajdonságát munkába állította és érvényesítette az előrelátó törtetésben. Az, amit egyesek bátorságnak, vállalkozó szellemnek láttak és tartottak benne, nem volt más: lelkiismeretlenség és a számvetés teljes hiánya. Üzleteit, ha közelebbről vizsgáljuk, ka-

it a legjobb alkalom testünk természetes meg-

fiatalítására!

3 időszerű fontos könyv

DR. BUCSANYI GYULA egészségügyi tanácsos, főorvos a természetes élet és gyógymód előharcosának tollából:

Természetes gyógymód és természetes táplálkozás

A tartalomjegyzék rövid kivonata: A természetes életmód alapfogalma. — Természetes táplálkozás. — Mi az ember természetes tápláléka? — Vegetarianizmus. — A vér megromlása helytelen táplálkozás folytán. — A táplálékok. — A hús. — A tojás. — Hüvelyesek. — Sajt. — Szénhidrátok. — Zsírok. — Alkohol. — Nyers diéta. — Hogyan és mennyit együnk. — Napfürdő. — A levegő. — Hajapolás. — A csecsemő gondozása. — Gyümölcskúra. — Tavasz- kurák. — Gyógygyövek. — A betegség megelőzése. — Betegségek terjedésének megelőzése. — Almatlanság. — Aranyér. — Buskomorság. — Bőrbántalmak. — Csúsz. — Cukorbetegség. — Elvagytalanság. — Elhízás. — Epekő. — Fejfájás. — Fülbajok. — Gégehurut. — Hajhullás. — Hízaló gyógymód. — Ideggyengeség. — Influenza. — Kősvény. — Légcsőhurut. — Majbajok. — Szív- bájok. — Reuma. — Ischias. — Tüdővész. — Verszegénység. — Vertisztító teak. — Vese- bajok. — Erelmeszesedés. — Továbbá minden más betegséget magában foglalja e kiváló mű

Ára: 130 lei és portó.

Nyerskoszt

a nyers diéta, mint természetes
gyógytényező

A tartalomjegyzékéből: A nyerskoszt lenvege. — A vér megromlása helytelen táplálkozás folytán. — A nyers diéta, mint az élet meg hosszabbításának módja. — Milyen táplálékok használhatók a nyers diétánál. — Nyerskoszt receptek. (Teljes szakácskönyv). — Gyümölcs- kurák, sab., stb. Ára 100 lei és portó.

Az érelmeszesedés

természetes megelőzése, gyógy-
tása és kezelése

Az új kiváló szerzője részletesen foglalkozik az érelmeszesedés lényegével, okával, tüneteivel, természetes gyógykezelésével, mit szabad és mit nem szabad enni és inni, stb. Ára 50 lei és portó.

Beszerezhető: kiadóhivatalunkban.

landos vállalkozásoknak és csak az adott pillanattal számoló manipulációknak kell tekintelnünk. Legyen szabad csak azt felemlíteni, hogy egymásután létesítette újabb és újabb gyártelepeit akkor, amikor az alapító évek első üzemi költségeit sem fizette még ki s a létesített üzemek munkásainak a bérére sem volt kellő fedezet. Nem tekintve azt, hogy adót, betegsegélyző járulékokat éveken át nem fizetett s a szállítónak milliókkal tartozott. A csődbíróság, mint említettük, már a hitelezők követelését 935 millió frankban állapította meg. Mindenesetre szép eredmény 16 esztendőös szereplés után.

Bukásának másik oka a túlméretezett reklám. Citroën hamar észrevette, milyen óriási szerepe lehet kalandos vállalkozásainál a reklámnak, egyrészt, hogy ismertté tegye nevét, no meg hogy bizalmat keltsen az emberekben is.

Ezért is hatalmas transzparensok hirdették és reflektorok ragyogtatták nevét Páris terein és épületein. Külön repülőgépet bérelt, amely minden éjjel fényjelekkel sugározta a Citroën nevet az éjszakába. Szahara-expedíciót szervezett Citroën-autókkal s az összegyűjtött exotikus tárgyakból ingyenes Afrika-múzeumot rendezett be Páris lakóinak. Művészeket szerződelt, többek között Mistinguette-et és Maurice Chevalier-t, akik találó, szimpátiát keltő adomákat mondtak el a különféle bárókban és variétékben a nagy autógyárosról. Sőt odáig ment André Citroën, hogy a franciák nemzeti büszkeségét, a világ egyik csodáját, az Eiffel-tornyot is felhasználta reklámcélokra. Egy-szerűen összevásárolta az Eiffel-torony részvényeit, ami módot és jogot adott neki, hogy fényreklámokkal innen sugároztassa szíjjel a Citroën nevet.

No és az „autó király” magánélete? Legyen elég felemlíteni, hogy közvetlenül anyagi összeomlása előtt egész vagyonokat tudott a legteljesebb hűdéggel veszíteni esténként a kártyán, hogy háztartására havonként kereken egy millió frankot költött s nem volt nagyobb gondja, minthogy feleségének Letschinko Mária történelmi nevezetességű gyöngyeit megszerezze. — Természetesen fejedelmi áron.

És itt zsugorodik össze Citroën „nagyvonalúsága” közönséges úzérkedése és „vállalkozó szelleme” lelkiismeretlen könnyelműsége, bűnös egoizmus. Az iparmágnás bukása mindenesetre elrettentő példája a hűdéggel kapitalisztikus kalandozásnak, mely csak a jelent ismeri, de a holnappal nem számol. Ezért jelentette számára is az egyetlen megoldást a francia közmondás: *Après moi le déluge*, — utánam már csak a vízözön. Mindenesetre a sors iróniája volt, hogy ez a vízözön még életében szakadt rá André Gustav Citroënrre.

Bukása nem ébreszthet szálnalmat senkiben sem személye iránt. Itt csupán a tényt lehet le- szögezni: a Sors, vagy jobban mondva a Gondviselés keze szabadon működött és nyúlt bele Citroën működésébe.

Citroën egyelőre leszerepelt. A legközelebbi feladat a francia államra vár. A feladat abból fog állni, hogy annak a sokezer utcára került munknélkülnek és az „autó király” üzemeivel összekötöttségben állott és tönkrement egész sereg kisiparosnak a sorsáról gondoskodjék.

A legérdekesebb a dologban az, hogy a francia mértékadó körök erre a kalandos vállalkozásra csak akkor figyeltek fel, amikor már az összeomlás jelenté- zett. Mindenesetre így is intő tanulság Citroën esete minden nemzet- gazdaság szociológus és államférfi számára, aki csak valamilyen mértékben is hivatva van örködni a nemzetek társadalmi és gazdasági jóléte fölött. Sőt ha ez a gyászos bukás abban az irányban befolyásolja majd vezető embereinket, hogy a jövőben szemmel tartják a Citroën-féle embereket és elejét veszik újabb hasonló gazdasági megrázkódtatásoknak, akkor a francia iparmágnás csődjét felix culpa-nak, szerencsés ballépésnek is tarthatjuk. (Schönere Zúknft I 27.)

Dr. Czumbel Károly

Olvasta már, hogy az
megrendezzük harmadik
társasutazásunkat

RÓMÁBA

Részvételi díj 4650 lei
személyenként
Kérjen bővebb felvilágosítást utazási osztályunktól.

Oradea
E.LÓFIZETÉS
Magyarország
Egyes országok
Postatakaré

Felölös
Cluj
Kézirat
Csak

A bud
szerint kev
várható. A

Zürichi
Newyork 30
26.65. Madr
123.95. Bécs
rád 700. Bu

A kur
tánt a ne
dupestről je
gyar Kultur
publicista a
István polit
irt. A cikke
sajtó utján
címén váda
fölmertettél
reky-tanács
hagyta. Az
foglalt bírál
és politikai
Tisza politik
nek tekinten
litikai életév
azonos mag
erényei és é
tévedései —
nemzetével
is az ő külön
megnyilatkoz
gróf Tisza sz
nyult. Halott
leg lehetne
magánindítv
vállaltat fel

Irodalmi
nos Irodalmi
rai költemény
vagy irodalm
menyt és nov
—gyezzer), a
dalmi értéke
talmazza a t
nyelvei lakos
kuldésének h
zés 1935. jul
mére (Braun
14. fősztint
lel láttandók

Március
pestről jelent
öltött a magy
adjon a márc
lapok vezérci
tőségével, har
ugyanaz a sz
ifjúságra. Ka
mostani válas
ják, hogy mi
az ősi alkotm
ságnak is ez

Harmincév
Saját tud. B á
üli meg harm

Sátmar r
lása. Sátmar.
költségvetésen
időközi bizotts
tor szorgalmaz
épülő görög k
hez a megye e
Ezután Dragos
tiltakozását je
megyeháza bel
itteni ipariskol
sátmari iparos
sintén nagyba
téséhez. A sátr
lommall várják

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadói hivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lek.
Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P., Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 502.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza. Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint kevesebb felhőzet, éjjel csak gyenge fagy várható. A hőmérséklet alig változik.

Zürichi zárlat. Párizs 20.35, London 14.71, Newyork 308 ót nyolcad, Brüsszel 72.05, Miláró 26.65, Madrid 42.10, Amszterdam 208.85, Berlin 123.85. Bécs — schilling 57, Prága 12.89 fél, Belgrád 700, București 305.

A kuria is fölmentette Nyisztor Zoltánt a nemzetgyalázás vétsége alól. Budapesti jelentik: Dr. Nyisztor Zoltán, a „Magyar Kultúra” kiváló szerkesztője, a neves publicista a „Nemzeti Ujság”-ba gróf Tisza István politikai működését élesen bíráló cikket írt. A cikkben foglaltak miatt az ügyészség sajtó útján elkövetett nemzetgyalázás vétsége címén vádat emelt ellene. Az alsóbíróságok fölmentették Nyisztor Zoltánt a kuria Törvénytanácsa most a felmentő ítéletet helybenhagyta. Az ítélet megokolása szerint a cikkben foglalt bíráló gróf Tisza István államférfiúi és politikai működésével foglalkozik. Gróf Tisza politikai működését még sem lehet egynek tekinteni a nemzettel, illetve az állam politikai életével, s így gróf Tisza személye nem azonos magával a magyar nemzettel. Tisza erényei és érdemei, valamint fogvatkozásai és tévedései — mondja az ítélet megokolása — nemzetével való erős összefonódására mellett is az ő külön és önálló egyéniségének voltak a megnyilatkozásai. A cikkben foglalt bíráló gróf Tisza személye és nem a nemzet ellen irányult. Halott emlékének meggyalázásáról esetleg lehetne szó, de miután erre vonatkozólag magánindítványt senki sem terjesztett elő, a vádlottat fel kellett menteni.

Irodalmi pályázat. A timisoarai Arany János Irodalmi Társaság pályázatot hirdet egy lírai költeményre, egy novellára és egy esztétikai vagy irodalmi értékesítésre. A pályanyertes költeményt és novellát egyenként 1000—1000 (ezyzer—ezyzer), a pályanyertes esztétikai vagy irodalmi értékesítést pedig 2000 (kettőezer) lejtel jutalmazza a társaság. Pályázó banskai és aradmegei lakos lehet. A költemény és novella beküldésének határideje 1935 május 1., az értékelésé 1935. július 1. A pályázatok a főtájkár címére (Braun Dezső, Timisoara, IV. Bul. Carol 14., földszint 1.) küldendők és zárt jellegű levéllel láttandók el.

Március 15 Magyarországon. Budapesti jelentik: Pénteken reggel zászlódszít öltött a magyar főváros, hogy méltó keretben adjon a március 15-i szabadságnemnek. A lapok vezércikkben foglalkoznak a nap jelentőségével, hangsúlyozva, hogy a mai ifjúságra ugyanaz a szerep vár, mint az akkori magyar ifjúságra. Kapcsolatba hozzák ezt a napot a mostani választási előkészületekkel és azt írják, hogy mint annakidején a márciusi ifjak az ősi alkotmányért harcoltak, úgy a mai ifjúságnak is ez a kötelessége.

Harcincéves papi tevékenység. Timisoara. Saját tud. Bán József pisciai plébános vasárnap üli meg harmincéves papi jubileumát.

Sátmar megye új költségvetésének tárgyalása. Sátmar. Saját tud. A vármegye jövő évi költségvetésének egyes tételét most tárgyalja az időközi bizottság. Dragos Aurél esperes-szenátor szorgalmazására félmillió lejt vettek fel az épülő görög katolikus katedrális javára, amelyhez a megye eddig is jelentős összegekkel járult. Ezután Dragos Aurél, aki iparhatósági biztos is, tiltakozását jelentette be azért, hogy az épülő megyeháza belső berendezésének munkálatait az itteni ipariskolának adják és követelték, hogy azt sátmari iparosoknak juttassák, akik adójukkal szintén nagyban hozzájárultak a megyeháza építéséhez. A sátmari iparosok most értehető igazolással várják a végső határozat kimondását.

Felszólítás a gyárosokhoz. Timisoara. Saját tud. Nistor Dimitrie dr. prefektus értekezletre hívta egybe a gyárpár képviselőit és utalt arra, hogy a nemzeti munka védelméről szóló törvény amugyis intézkedik a románok aránylagos alkalmaztatásáról, amiért is tanácsolja, hogy a gyárosok már most foglalkozzanak a kérdés megoldásával.

Kisajátították a káptalan házát, de csak négyévi részletekben akarják a vételárát megadni. Timisoara. Saját tud. Az egyik káptalani házat, amely a régi, lebontott szeminárium-épület tőszomszédságában épült, a város kisajátította, mivel kibővíteni akarja az utcát és városi hivatalok számára építkezni is kíván. A város a káptalannal megegyezett, hogy az épületért 2.200.000. lejt fizet s a Belvárosban alkalmas ház helyet is ad. A káptalan ugyanis a régi épület helyett újat akart emelni, mivel épületre szüksége van. Az új épület egyrészt bérháznak is használták volna. Most azonban kitűnt, hogy a város hajlandó ugyan a vételárát kifizetni, azonban csak négy éven át, részletekben. Így a káptalan elveszti a maga épületét, de helyette újat alig tudna emelni. A káptalan most beadvánnyal fordult a városhoz és kívánja, hogy egy összegben fizessék ki a pénzt. A káptalan sem adja „részletekben” a házát.

Sft. Gheorgherol Braşovba akarják vinni a törvényszéket. Tg.-Săucea. Saját tud. Treiscaune megye lakosságát igen kellemetlen hír foglalkoztatja. Nem kevesebbről van szó, mint hogy a megye székhelyén levő törvényszéket már április elején Braşovba helyezik. A törvényszék egész az imperiumváltozásig Tg.-Săucecen volt, ahol minden tekintetben jól el volt helyezve s ami fontos, a környék falvaiból könnyen lehetett megközelíteni. Sft. Gheorgherben már nehezebb volt, a legtöbb községtől 35—40 km. távolságot kellett megtenni s most Braşov 70—80 km. távolságot jelent, amelyet egy nap alatt nem is lehet megjárni, még vonattal se, mert lévén vicinális vasút, hihetetlenül rossz az összeköttetése. A terv ellen a megye területén lakó ügyvédek a lakosság nevében is tiltakoztak, de hogy eredményt érnek-e el, az nagyon kétségesnek látszik.

A belügyminiszter engedélyezte a Tasnadi Magyar Kaszinó további működését. Simleu-Silvaniei. Saját tud. Annakidején megirtuk, hogy bezárták a Tasnadi Magyar Kaszinót s a helyiségeket lepecsételték, mert a kaszinó szolgáinak a cipészég volt a mellékfoglalkozása s ez, a főorvos megállapítása szerint, higiéniai szempontból kifogásolható. A kaszinó vezetősége bebizonyította, hogy az egyesület már rég beadta italmérési engedélyét, így tehát semmit sem fogyasztanak a kaszinóban s különben is a kaszinó felügyelője nem a cipész, hanem annak a felesége. A Magyar Párt útján a belügyminiszterhez folyamodtak. Tegnap érkezett válaszában megengedte a kaszinó újból való kinyitását.

Pacelli bíboros.

volt berlini nuncius és bíboros-államtitkár az április elején tartandó vatikáni konszisztóriumon meg fogja kapni bíboros kamarási kinevezését. A bíboros-kamarás pápaválasztási alkalmával elnökölni fog a konklávéban.

Sven Hedin Pekingbe érkezett. Pekingből jelentik: Sven Hedin, a 70 éves világhírű svéd kutató hétfőn Pekingbe érkezett. A kutatonak utján igen sok nehézséggel kellett megbirkózni, mert embereivel együtt kétszer foglyul ejtették és többször rálöttek. Ennek ellenére sikeresen befejezte Kínai-Turkesztán belsejébe irányuló kutatóútját.

Vádirat a volt csendőriparancsnok ellen. Bucuresti. Saját tud. Elkészült a vádirat Dimirescu volt csendőriparancsnok ellen. A vádirat megállapítja, hogy Dimirescunak, mikor a parancsnokságot átvette, mindössze 155 hektár földje volt s egy házacska, pénzzel pedig annyira nem rendelkezett, hogy szabószámlájának kiegyenlítésére is hitelt vett igénybe. Ezzel szemben 1933-ban 12 millió lejt ruházott be birtokába. A vádirat részletesen felsorolja a vagyontárgyakat amelyekkel Dimirescu parancsnoksága ideje alatt gazdagodott és kimutatja, hogy ez csak manipulációs segítségével vált lehetségessé.

Véres összeütközés a cseh csendőrök és sztrájkoló famunkások között. Ungvárról jelentik: A ruthénföldön a famunkások — számszerint ötezen — sztrájkbaléptek, bércokkontés és a napi 12 órás munkaidő bevezetése miatt. A fa telepeken a munka teljesen megbénult. Szardán ezer főnyi tüntető vonult fel a rahói erdőgazdagság épülete elé, de ott csendőrökkel találták szembe magukat. Összeütközésre került sor, amelynek folyamán tizenkét tüntető és négy csendőr megesebült.

FELEJTHETETLEN LESZ az „Erdélyi Lapok” harmadik olaszországi társasutazása, melynek részvételi díja személyenként mindössze 4650 lej, tehát olcsóbb a tavalyi és tavalyelőtti társasutazásunk részvételi díjánál. Indulás 1935 április 23-án. Bővebb felvilágosításai utazási osztályunk szolgálat.

Letartóztatták az oradeai kettős öngyilkossági kísérlet tettesét. Jelentették a napokban, hogy Oradeán a Rimanóczy-szállóban Hipp Imre 25 éves joghallgatót és Haász Annát, egy aradmegei urileányt, eszméletlenül a kórházba szállították, mert közös elhatározással, öngyilkosok akartak lenni s a fiu egy flóbert-pisztollyal előbb a leány, majd a saját homlokába lött, de a golyó mindkettő homlokcsontján elapult. A kórházban mindketten felépültek és tegnap a rendőrség, gyilkosság kísérlete címén Hipp Imrét a kórházban letartóztatta. Megengedték kérésére, hogy menyasszonyától, Haász Annától elbucsuzzék, aztán a rendőrségre kísérték, ahol kihallgatták. Megerősítette ismételtén, hogy közös elhatározással akartak megválni az élettől, mert nincs állása és nem tudnak egymással lenni. Hipp Imrét át fogják adni az ügyészségnek. A leány is felépült s pár napon belül elhagyhatja a kórházat.

Félholtra verték a faluslak a választási kortest. Prágából jelentik: Az A. Z. című lap kelet-szlovénzkői véres választási mozgalomról ír. A zemplénnegyvei Mezőlaborc községben gyűlést tartott az agrárpárt, de a gyűlés szónoka nem tudta elmondani beszédét, mert a parasztok behatoltak a terembe és félholtra verték. A zendülők őrzőjásokat szerveztek s a templomtoronyból figyelték a közelítő csendőröket, akiket puskatűzzel fogadtak. Két csendőr megesebült.

Harmadszor fogzik egy nyolcvanöt éves ember. Hát persze: ez is Amerikában történik. A Wisconsin állambeli Superior-ban él egy 85 éves cipész, aki életében most kap harmadszor fogakat. Második fogai néhány évvel ezelőt, majdnem az utolsó szálíg kihullottak, úgyhogy műfogsort kellett használnia. Néhány hónappal ezelőt azonban viszketni kezdett a foghúsa és a fogorvos megállapította, hogy harmadik fogzás előtt áll a szerencsés öreg. Azóta már ki is nőtt tizenegy újfoga a jöembernek.

Egész könyvtári pótol a **SPIRAGÓ:**

FELNÖTTEK KATEKIZMUSA

A vallási ismereteknek és kitérőbbé-kitérőbb predikációs témáknak előadásokak valóságos kincsebányája 15 avonve fordították le. Németben eddig 10 kiadás. — A három kötet, egy-egy kötetében 1200 oldal, 1200 szóp és áttekinthető nyomdai kivitelben a pénz adózatot bekládása mellett

kötve csak 420. — lej, törve csak 360. — lej
és portó. Utánvettel 20 lejtel drágább

Kapható az „Erdélyi Lapok” könyvosztályában.

15-én ömlenek a milliók! Van-e sorsjegye, hogy esetleg részese lehessen? Azonnal vegyen sorsjegyet a

Banca Niescu S. A.-nál Cluj

Ma utolsó nap!

Oradeai fiók: Bul. Reele Ferdinand 11.

Magyar Házat épít a tárqu-muresi és muresmegyei Magyar Párt. Tg.-Mures. Saját tud. A Magyar Párt intézőbizottsága folytatja pár nap előtt félbehagyott ülését. Dr. Biró István titkár zárszámadásának elfogadása után az időközi bizottságban való részvétel kérdése került napirendre és úgy határoztak, hogy az elnökség hatáskörébe utalják az ügy elintézését. Az indítványok során dr. Bernády György kifejtette, hogy úgy a románságnak, mint a zsidóságnak vannak társaskörök, csak a magyarságnak nincs olyan helye, ahol összegyűlni tudjon. Alapos érvekkel fejtette ki a Magyar Ház építésének gondolatát, melyet a gyűlés egyhanguan elfogadott és az alap előteremtésének tervezetével az elnökséget bizta meg. Dr. Bernády György indítványozta, hogy készítsenek két kategóriát azokról, akik hajlandók napi egy lelt s egyet, akik 50 banit áldoznak a fontos célra, tehát annyit, amennyit egy koldusnak adnak. Az indítványt elfogadták.

Kettéválasztották a carei állami elemi iskolát. Saját tud. A Careiben lévő állami elemi iskolákat a zäläui tanfelügyelőség, amelyben eddig leányok, fiúk vegyesen tanultak, különválasztotta és külön, önállóan, egymástól függetlenül működő fiú- és leányiskolára osztotta fel. Az új intézkedés folytán az iskolák különállása, már áprilisban megkezdődik. Illetékes tanügyi szakértők véleménye szerint az állami elemi iskolák különválasztása pedagógiai szempontból nagyon is előnyös, azonban a város szempontjából nem mondható annak, mert ezentul még egy iskolai igazgató lakásáról és egyéb mellékletményeiről kell gondoskodni, eltekintve attól, hogy az iskolák elhelyezésének új problémája merült fel.

Roosevelt ujjaépítési terve újabb csapást kapott. Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök ujjaépítési hadjáratát újabb érzékeny csapás érte. A Newyersey államban lévő Newark város főbírája elvi jelentőségű döntésben alkotmányellenesnek nyilvánította az ujjaépítési törvénynek azokat az intézkedéseit, amelyek az egyes szövetséges államok határain belül folytatott kereskedelmi és ipari tevékenységet szabályozzák. Ennek alapján a főbíró elutasította a kormánynak azt a perbeli kérését, hogy szerezzen érvényt a fémipari munka-kódexnek egy gyárral szemben.

Hivatás vagy robot

(A dolgozó leány)

Ara 100 lei és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályában

Április hatodikán kezdődnek az Oxford—Cambridge csónakversenyek, amelyekre már most lázasan készül a két angol egyetem ifjusága.

Ezt a hagyományosan, minden évben megrendezett csónakversenyt egész Anglia közönsége élénk figyelemmel kíséri. Képünkön a Cambridge-legényesség gyakorlása látszik.

Letartóztatott tanító. Cluj. Az aghireși csendőrség kedden egy névtelen feljelentés alapján letartóztatta György Sándor magyar tanítót. Hogy a házkutatásnál mit találtak nála, nem hozták nyilvánosságra. A tanítót Clujra hozták és az itteni hadbíroságnál kezdték meg a kihallgatását. Kommunista propaganda és az állam elleni izgatás vádjára állt.

Michelangelo-képet találtak a galgóczi várban. Pozsonyból jelentik: A galgóczi Szunyogh-kastély árverése során érdekes dolog történt. Előkerült ugyanis egy régi festmény, emelylel a képzakértők megállapították, hogy Michelangelo egyik festménye. A kép meglehetősen rossz állapotban van, de teljes mértékben restaurálható. Valószínűnek tartják, hogy az értékes festmény a Palffyak bajmóci kastélyából került ide a két családban történt összeházasodás során.

Hibátlan helyesírás a műveltség fokmérője!

Balassa József dr

A magyar helyesírás kézikönyve és szótára

Ára 99 lei és portó

Kapható:

az ERDÉLYI LAPOK KÖNYVOSZTALYÁNÁL.

Negyven bani illetéket vetnek ki a lisztre. Bucurestiből jelentik: A „Tempo” jelentése szerint a közeli napokban a pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt a kamara elé, melynek értelmében a kávé kilogrammonkénti taxáját 40 leire emelik fel, a liszt kilójára pedig 40 banis illetéket vetnek ki.

Sok baj van a sorozásra állók iskolai bizonyítványával. Tg.-Săuceș. Saját tud. A most folyó sorozásokon lehetetlen helyzetbe kerültek azok a fiatal emberek, akik valamelyik kisebbségi főgimnázium hetedik osztályáról szóló bizonyítványa alapján kérték az önkéntesi jogot. A sorozó tiszték, hivatkozva arra, hogy 1935 január 1-től nem lehet semmiféle hivatalos iraton, még a román mellett se más nyelvű pecsét, egyszerűen elutasították a bizonyítványokat, sőt az is előfordult, hogy piros ceruzával ráírták: „Anulat”. Jóllehet ezek a bizonyítványok 1933-ban, tehát a rendelet megjelenése előtt keltek, mégse lehetett velük boldogulni s végül a civilhatóság közbenjárására csak úgy tudták érvényesíteni, hogy közjegyző által, hivatalos román másolatot készíttettek róluk.

* Erős, vérbő, kövér emberek ugyanak napoként, reggel chgyomorra egy kis pohar természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést.

Piaci és terményárak:

Sătmăr. Saját tud. A szerdai 13-iki hetipiac az előbbi hetekénél élénkebb külsőt mutatott. A tavaszi idő kedvező volt, ami sok vidékit vonzott a városba. Kínálat elég nagy volt, kereslet is élénk. A tojás ára nagyot esett, a felhozatal tömeges volt, de a vásárlási kedv is felfokott. Árak: Búza 440—470, árpa 340—350, rozs 370—390, zab 270—280, kukorica 260—270, muhar-mag 380, tökmag 375, lucernamag 405, löheremag 405, napraforgó 375, nullásliszt 8, főzösliszt 7,50, kenyérliszt 7—6,50—6, kukoricaliszt 4 lei. Tejtermékek: tej literje 3—4, tejfel 17, túró 19, tejavaj 65, piacivaj falusi kistermelőktől 46, kevertúró 17, juhtúró 28, juhsajt 29, tojás darabja 0,60 lei. Állatvásár: előmarha kilója 8, növendék marha 9, sovány sertés 14, hizott sertés 19, I. oszt. ló 7 ezer, II. oszt. 3—4 ezer, III. oszt. 2500, hizott ökör párja 15—18000, kecske 280, juh 230 lei. Baromfi: tyúk párja 60, csirke párja 45, ruca sovány darabja 50, ruca hizott 80—90 lei. Húsárak: marhahús 10, borjú 16, sertés 24, szalonna zsirnak 34, haj 36, füstölt kolbász 38 lei. Zöldségpiac: egy kötés murek 4—6, petreszelyem 4—6, kaposzta fehér 6, kaposzta vörös 4—7, zeller 5, hagyma kilója 17, fűhagyma kilója 21, alma kilója 6—8, dió 15, egy mázsa vágottfa 55, kizinpaszam földmunkára 30—40 lei.

Carai. A hetivásáron a terményekben tartózkodó volt a kínálat a rossz gazdasággal szemben. Terményárak: buza 400, árpa 300—310, rozs 500—310, zab 270—280, tengeri 220—230, koles 250—300, napraforgó 350—360, tökmag 540—550 lei. Az állatvásáron a nyerssertések iránt nyilvánult meg nagy érdeklődés és a tekintélyes felhajtás nem mind gazdát talált 28—34 kilogrammos árakban. Élelmiszerek: disznóhús 20, marhahús 12, borjúhús 16, zsir 38, haj 32, zsirszalonna 28, füstölt szalonna 38, paprikás szalonna 38, sonka 36, kolbász 32, vegyes felvágott 40, vaj 50—70, tojás darabonként 50—60 bani, tejfel literenként 10—12 lei, túró kilogrammonként 24—26 lei.

Targu-Mures. Saját tud. A csütörtöki hetivásáron a vételkedv, a rossz gazdasági viszonyok miatt, minimális volt. Búza 430—440, zab 280—290, tengeri 240—250, árpa 310—320, rozs 300—310, napraforgó 350—360, lucerna 30 lei kilója, löher (kg.) 31—32, réti széna 120—140, lucerna-löhére (takarmány) 140—150 lei. Piaci árak: marhahús 8—12, növendék 14, borjú 20, sertés 24, karaj 26, haj 34, zsir 40, zsirszalonna 32, füstölt szalonna 44, bányany 24 lei. Nullásliszt 8, főzö 7, barna 5—6 lei.

A kiadéshivatal üzenetei

Dr. Bruckner E. A postautalványon küldött összeget köszönettel igazoljuk, mint a személy részére olaszországi utunk első részletét, személyenként 1550 lei.

Horváth Berta Lidia, tanárnő. Saját érdekében kérjük, hogy végleges elhatározását velünk rövidesen közölni sziveskedjék, mert a jelenlegi közönsége állandóan nő és nem lehetetlen, hogy idő előtt leszünk kénytelenek listánkat a korlátolt létszámra való tekintettel lezárni.

Több érdeklődőnek. Akik egy nappal előbb érkeznek városunkba, a szociális testvérek otthonában nyerhetnek olcsó elszállásolást, estleg étkezéssel együtt. Sziveskedjenek közvetlenül nevezettekhez fordulni. Str. Crisan 2.

Kovács A. mérnök. Rómából visszajövet, ha Budapesten le akar maradni, az általunk szerzett vizummal 24 órát tölthet ott. Ez esetben Budapesttől hazáig az utiköltség külön önt terheli. 24 óránál, ha tovább marad, külön tartózkodási vizum váltandó.

B. Ilona. Mint már fentebb is közöltük, a mielőbbi jelentkezést ajánlatosnak tartjuk.

„Nápoly” jelígnépek üzenjük, hogy a bank utján átutalt összeget megkaptuk és nápolyi külön kirándulásunkra is előjegyeztük. Vezetőnk minden nevezetességre felhívja a társaság figyelmét és kellő magyarázattal szolgál. Külön szállodai szobáról is gondoskodunk ellátással együtt (penzió rendszer), ennek többletköltsége személyenként 750 lei.

Sambach Károly gyógyszerész. A kérdések könyvrendelés ügyében írott levelünk kereszteret az öné. Reméljük, időközben megkaptuk azt.

Orbán J. piébános, Cristur. Reklamált könyvet meg március 5-én ottani megbízottunk utján elküldtük.

Simonffy A., Crăciunel. Köszönettel ezúton igazoljuk a küldött összeget, amelyet a jelzett célokra könyveltünk.

Wéger B., Beșinen. Kérésére köszönettel ezúton igazoljuk folyó évi III. 31-ig terjedő b. előfizetése vételét.

KÜZGAZDASÁG

A falusi italmérési engedélyek becserélése

Timisoara. Saját tud. Jelentettük, hogy a szeszmonopoligazgatóság április 1-ével beszüntette a falusi klubok, olvasóköri italmérési engedélyeit. A monopoligazgatóság a körrendeletében, amelyben erről intézkedik, egyéb rendelkezéseket is tesz a falusi italmérési engedélyekre vonatkozólag. Hivatkozik a monopoligazgatóság arra, hogy az italmérési engedélyek becserélése alkalmával csak azokról a falusi bevételekről intézkedett, amelyek korlátlan italmérésre száltak s így szükséges, hogy a többi, még a magyar időből maradt engedélyeket is szabályozza. A körrendelet szerint most az úgynevezett korlátolt engedélyeket kocsmái engedélyekre lehet kicserélni, beleértve a kávéházi helyiségre kiadott korlátolt engedélyeket is. A cukrászdák italmérési engedélyeit a szeszgyed-árusítási törvényben meghatározott cukrászdai engedélyekre kell kicserélni. A gyógyszerárak részére kiadott italmérési engedélyek hatályukat veszítik. Ha a korlátolt engedély étterem részére volt kiadva, úgy továbbra is éttermi engedélyre cserélendő be, amelybe azonban az italmérési időtartam is bejegyzendő. A vásári engedélyek megszűnnek. A kismértékbeni italmérési engedélyeket kivétel nélkül zárt palackban való árusításra jogosító engedélyekre kell becserélni.

Borpiac

A borpiac és a „Vendéglősök Lapja”-nak megállapítása szerint, igen gyenge. Az alacsonyrendű bor termelése okozza a súlyos helyzetet. 1931-től 1933-ig a kocsis ültetvények 54 százalékkal gyarapodtak, vagyis 108.986 hektárról 167.724 hektárra emelkedtek. Így a 35.000 vagonrakományra való hiitvány minőségű bor erős versenyt fejt ki a jó borokkal szemben és jelentősen lenyomja a borárakat.

A gyenge minőségű bor elárastotta a piacot és a szeszgyárak is csak keveset tudtak ebből feldolgozni. Erős versenyt jelent a szeszből készült italok nagy tömege is és mivel a termelők emiatt nem tudták törköly, seprő és borpárlataikat eladni a közvetítő kereskedelemben, így ezeket közvetlenül a fogyasztóknak adták el. Eladatlan maradt 8000 vagonra való cuika is (az évi termés átlag 35.000 vagon). Az új bortermés 70—75.000 vagonrakományra tehető, azonban alig egynegyed része került eladásra. A borértékesítés tehát nehéz és így a borárak erősen hanyatlottak. A múlt héten a nagybani borárak voltak: Bánátvidéki 11°—13°-os 7—9 lei literje. Alba-Iulia vidéki 11°—14°-os 8—12 lei literje. Drágasani 9°—12°-os 4—7 lei literje. Odobesti 10°—13°-os 4—7 lei literje. Dealul Mare 10°—14°-os 5—9 lei literje. Bessarabia 12°—15°-os 6—10 lei literje. Keresborok 10°—12° 2.50—4 lei literje. A seprő és törköly pálinka a termelőnél való átvétel mellett literenként 10 leibe kerül.

Az állampapírok és részvények tőzsdei jegyzése. Mai számunkban megkezdjük s ezután naponta közöljük a Bucuresti Értéktőzsde értékpapír árfolyamait. Természetesen csak azokról, amelyek az erdélyrészi lakosságot közelebbről érintik. Az árfolyamok közlése körül a legnagyobb gonddal járunk ugyan el, de azokról felelősséget nem vállalhatunk, mivel az árfolyamzások folyamatos és egyetlen tőzsdei nap is igen nagy meglepetéseket okozhat. Kérjük tehát olvasóinkat, hogy adatainkat csupán tájékoztató gyanánt tekintsék.

A bucaresti Értéktőzsde árfolyamai.
Részvények: (március 15): Banca Româneasca 345, Resita-vasművek 564—565, Mica (nemesfémhányák) 1525, Credit Minier (kőolaj) 305—306, Astra Romana 715, Steaua Romana 397, Letea (papírgyár) 780—782. **Fix-kamatotózsde papírok és adóiban.** Kisajátítási bon 43³/₄—44, adóiban 39¹/₄, 1934 évi beruházási kölcsönkötvény 57¹/₂—57³/₄, stabilizációs kölcsön 57³/₄—58³/₄, országfejlesztési kölcsön 47¹/₂

A LÓHERE és a MALAC ajándék

szerencsét hoz,

ha mellettük még az ÁLLAMI SORSJÁTÉK SORSJEGYÉT is ajándékozza

EGY negyed sorsjegyel, amely mindössze 200 leibe kerül, egy milliót ajándékozhat. Minden hó 15-én van egy húzás, amelyen résztvesz az a sorsjegy is, amelyet Ön ajándékozott tavaszi ajándékkul. Minden alkalommal milliókat oszt szét az Állami Sorsjáték. Négy hónap alatt milliómosainak száma jelentősen emelkedik és a játékosok között kiosztott összeg meghaladja a negyed milliárdot. Amit tehát csak egy milliárdos tehet meg és az is csak ritkán, Ön is megteheti a tavaszi ajándék alkalmával:

MILLIÓKAT AJANDEKOZHAT

Március 15-én lesz a 7. Sorsjáték első osztályának a húzása. Megkezdődik tehát a milliomosok új sziériája. Ne feledje el, hogy a sorsjegy a szerencse kulcsa.

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Cluj	Economia Institutul Comercial de Credit
Braşov	„Fortuna” Alex. Enkelhardt	Oradea	Banca Dacia Union S. A.
Cernăuţi	Banca Comercială Naţională Banca Oehlgisser & Horowitz Alfred Noe	Ig. Mures	Ernest Révész
Cluj	Banca Iliescu	Timişoara	Banca Centrală Banca de Scont Banca Timişoarei

Román-norvég kereskedelmi nehézségek. Bucurestiből jelentik: A román kereskedelemügyi minisztérium rendelkezése szerint norvég árukra az új kereskedelmi szerződés megkötéséig beviteli engedélyek nem adhatók ki. A rendelet indokolása szerint ezt az intézkedést a román-norvég áruforgalomnak Romániára kedvezőtlen alakulása tette szükségessé. A múltévi rendkívüli szárazság folytán bekövetkezett gabonahiány következtében Románia mezőgazdasági bevétele Norvégiába az előző évi 1.9 millió norvég koronáról mindösszesen 24 ezer koronára zsugorodott össze. Ugyanekkor Norvégia romániai kivitele az előző évi 616 ezer koronáról csupán 498 ezer koronára csökkent.

A Szilágyságban kötelező a hernyóirtás. Zsárlau. Saját tud. A szilágysági városok és községek polgármesterei hivatalai a napokban rendeletet adtak ki, amelyben elrendelik, hogy a szőlők, gyümölcskertek tulajdonosai vagy bérleti szőlőkben, kertjükben, udvarukon vagy bárhol lévő gyümölcsfákat kötelesek a hernyóktól, azok fészkeitől és lárváitól megtisztítani s ezeket a munkálatokat március hó végéig befejezni kötelesek. A hernyófészkes, levágott ágakat kötelesek a gazdák azonnal eltüntetni, hogy a hernyók a meleg idő beállta előtt elpusztuljanak. A polgármesterei hivatalok rendeleteinek végrehajtását a rendőrség, illetve a községekben a csendőrség emberei fogják ellenőrizni. A gyümölcsfajajdonosoknak ezuttal nem fog sok dolgot adni a kötelezővé tett hernyóirtás, mert a tavalyi nagy fagy miatt az elmúlt évben nem volt sok hernyó és így a lepkek is jóval kevesebb petét raktak le, mint más években.

Ellenőrzik a kereskedőknél az árakat. Timisoara. Saját tud. A Kereskedők Egyesülete felhívást tett közre, amelyben figyelmezteti a kereskedőket, hogy az ipari felügyelőség miniszteri utasításra szigorú árelőellenőrzést kezdett meg. A kereskedők tartásuk kéznél az áruszámláikat, hogy árjaikat igazolni tudják. A felhívás szerint a nagykereskedőnél a törvényes haszon húsz, a kiskereskedőnél harminc százaléknál több nem lehet. A vételáron és a vámdíjakon kívül legfeljebb a szállítási költségeket szabad a vételárhoz számítani, a többi rezsiköltség már a haszonba van beszámítva. Viszontelárusítás esetén a haszon ötven százaléknál többet nem tehet ki. Amennyiben az ellenőrző közegek visszaélést tapasztalnak, kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel. A spekulációs törvény szigorú büntetésekről intézkedik: harmincezer leig terjedő pénzbírságokat és egy hónapig terjedhető szabadságvesztést. Az ellenőrzés kiterjed az importőrökre és a gyárakra is. A nyersanyag beszerzésének nehézségeire való tekintettel és hivatkozással arra, hogy teljesen bizonytalan, milyen árfolyamon szerzhetik meg a cégek a devizákat, a Kereskedők Egyesülete memorandummal fordult a minisztériumhoz s a szigorú ellenőrzési rendelet visszavonását kérte. — Itt jegyezzük meg, hogy a kereskedelmi és iparkamarák is szigorú utasítást kaptak az árak szigorú ellenőrzésére.

PÜSPÖKFÜRDŐI kedvezményes jegyek tavaszi szezonra kiadóhivatalunkban kaphatók.

RÁDIÓ

Az órát romániai időszámítás szerint közöljük

VASÁRNAP, MÁRCIUS 17.

București. 12 Egyházi zene. 12.30 Rádiózenekar. 13 Román zene. 14 Román zene 18 Könnyű zene. 20.20 Román melódiák gramofonon. 21 Hangjáték. 22 A rádiózenekar operettje. 23 Hírek. 23.25 Az operett folytatása.

Budapest. I. 10.15 Hírek. 11—11.55 Református istentisztelet. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 12—13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet P. Bangha Béla jézustársasági házfőnök mondja. 13.20 Időjelzés. 13.30 Budapesti Hangverseny Zenekar. 15 Hanglemezek. 16 Gazdáknak. 16.50 Len Baker jazz-zenekara. Közben 17.30 Jókai: A pesti árvíz. Kárpáthy Zoltán című regényéből felolvassa: Gárdos Kornélia. 18.30 Harsányi Zsolt csevegése. 19 Ihar Ferenc tárogatózik. 20.10 Sporteredmények. 20.20 Vigjáték-előadás a stúdióban. A templom egere. 22.10 Hírek. 22.30 Nemzeti cserehangverseny. 23 Iniczky László jazz-zenekara. 1.05 Hírek.

Budapest II. 13.40 Mándits szalonzenekar. 15.15 Rác Béla és cigányzenekara. 15.40 Huszár Pufi csevegése. 16.05 Rác Béla és cigányzenekara. 18.55 Pápai Gyula előadása. 19.30 Sebeők Sári énekel. 20.25 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 22.40 Veres Lajos és cigányzenekara.

HÉTFŐ, MÁRCIUS 18.

București. 13 Vizállás. Gramofon. 13.45 Előadások hírei, tőzsde, könnyű gramofonlemezek. 14.40 Gramofon. 18 Rádiózenekar. 19.15 Hinde-mith: Fűvösintett. 20.05 Wagner lemezek. 21.10 Zongoraszmok. 21.40 Enekszámok. 22.15 Sramli zen. 23.25 Éttermi zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Kalmár Rezső és Balázs László szalonötöse. Közben 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés. 14.45 Németh Anna zongorázik. 15.40 Árfolyamok. 17.10 Diákfélóra. 17.45 Időjelzés. 18 Petőfi és Kossuth. Hegedűs Lóránt előadása. 18.30 Pertis Pali és cigányzenekara. 19 Német nyelvoktatás. 19.30 Lakatos Árpád szaxofonozik. 20 Zilahy Lajos elbeszélése: Pipafüst. Felolvassa: Kowách Ernő. 20.30 A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. 22.50 Hírek. 23.10 A Bachmann szalonötös. 24 Horváth Gyula és cigányzenekara. 1.05 Hírek.

Budapest II. 19.05 Pertis Pali és cigányzenekara. 19.50 Hanglemezek. 20.45 Dányi Mihály dr. előadása a reumáról. 21.20 Eugén Stepat balalajkazenekara. 22.25 Hírek.

KEDD, MÁRCIUS 19.

București. 13 Vizállás. Gramofon. 13.45 Előadások hírei, tőzsde, könnyű gramofonlemezek. 18 Gramofon. 19.15 Révész Béla előadása. 20.20 Hangosfilm és operettlemezek. 21.15 Szimfonikus hangverseny. Schubert: Szimfónia B-dur. Brahms: Hegedűverseny. 22.15 A szimfonikus hangverseny folytatása. Borodin: Közép-Ázsia steppéin. Lalo: Ys királya. 23.15 Közvetítés a Maxim Zick-Zack mulatóból.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Zengő Singer Ibolyka hegedül. Ferencz Anikó énekel zongorakísérettel. Közben 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30 Aradi Farkas Sándor és cigányzenekara. 15.20 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Asszonyok tanácsadója. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Pély Zia előadása. 18.25 K. Comensoli Mária zongorázik. 19.10 Francia nyelvoktatás. 19.40 Erőss-Takács szalonzenekar. 20.35 Vaszary Piroška és Kürthy György előadástje. 21.20 Hanglemezek. 22.10 Hírek. 22.30 Az Operaház előadásának ismertetése. 22.35 Az Operaház előadásának közvetítése. Walkür. 23.40 Időjárásjelentés. 23.45 Bura Sándor és cigányzenekara. 1.05 Hírek.

Budapest II. 18.30 Mezőgazdasági félóra. 19.05 Balázs Béla szalonzenekara. 19.25 Az Operaház előadásának ismertetése. 19.30 Az Operaház előadásának közvetítése. Szünetben: A. Balogh Pál előadása. 22.15 Hírek.

SZERDA, MÁRCIUS 20.

București. 13 Vizállás. Gramofon. 13.45 Előadások hírei, tőzsde, könnyű gramofonlemezek. 14.40 Gramofon. 18 Rádiózenekar. 19.15 Rádiózenekar. 20.35 Operaközvetítés.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Hanglemezek. Közben 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.40 Triumphenegyüttes. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Diákfélóra. 17.45 Idő-

jelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.05 Auer György dr. előadása. 18.25 Venczell Béla borsdalokat énekel. 19.10 Olasz nyelvoktatás. 19.40 Dullien Klára hegedül. 20.15 Kossuth halála és örök pihenője. Kovács Dénes dr. előadása. 20.50 Gajári István dr. előadása. 22 Hírek, ügétőversenyeredmények. 22.20 Horváth Rezső és cigányzenekara. Közben 23.10 Időjárásjelentés. 23.30 Keresztury Dezső dr. németnyelvű előadása. 23.50 Vajda Sándor és Pártos Ernő jazz-zenekara. 1.05 Hírek.

Budapest II. 20.05 Szerb Antal előadása. 20.25 Osváth Julia énekel. 21.05 Rátz Kálmán előadása. 21.35 Hanglemezek. 22.25 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 21.

București. 13 Vizállás. Gramofon. 13.45 Előadások hírei, tőzsde, könnyű gramofonlemezek. 14.40 Gramofon. 18 Román népzene. 19.15 Román népzene. 20.20 Gramofon. 21.05 Felolvasás Bachról. 21.25 Bach: Svit h-moll. 21.50 Bach-művek zongorán. 22.45 Bach: Brandenburgi versenymű, Nr. 5., D-dur. 23.40 Éttermi zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Országos Postászenekar. Közben: 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30 Bertha István szalonzenekara. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16.30 Közvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról és Tenyészállatvásárról. 17.15 Vízvári Mariska előadása. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Gazdasági előadás. 18.30 A Katolikus Irók és Hírlapírók Országos Pázmány Egyesülete műsoros irodalmi estjének közvetítése a székesfehérvári Vigadó nagyterméből. 20.05 Kiss Ferenc előadása. 20.35 Bodán Margit magyar nótákat énekel. 21.40 Kis Szinpad. Sarki fény. 22.40 Hírek, időjárásjelentés. 23 Waldbauer-Kerpely vonósnyegyes. 24.10 Heinemann Sándor jazz-zenekara. 1.05 Hírek.

Budapest II. 18.05 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 19.05 Lord Listowelné Márfy-Mantuano Judit előadása. 19.35 Heinemann Ede jazz-zenekara. 21.35 Hírek. 22 Losonczy György énekel zongorakísérettel.

PÉNTEK, MÁRCIUS 22.

București. 13 Vizállás. Gramofon. 13.45 Előadások hírei, tőzsde, könnyű gramofonlemezek. 14.40 Gramofon. 18 Rádiózenekar. 19.15 Rádiózenekar. 20.45 Dalok. 21.15 Szimfonikus hangverseny. 22.15 A szimfonikus hangverseny folytatása. 23.25 Gramofon.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Hetényi-Heidelberg Albert-Buday Dénes-Sehő Miklós harmasa. Közben 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30 Hanglemezek. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Diákfélóra. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Vörös László előadása. 18.30 Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara. 19 Sportközlemények. 19.15 M. Hír Sári zongorázik. 19.55 Révész Béla előadása. 20.25 Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése. A végzet hatalma. Az I. felvonás után a rádió külföldi negyedórája. A II. felvonás után a mezőgazdasági kiállítás díjazási és bírálati eredményeinek közvetítése. Az előadás után: Hírek, időjárásjelentés. 23.55 Kurina Simi és cigányzenekara muzikál. 1.05 Hírek.

Budapest II. 19.05 Lakatos Gyula és Vince cigányzenekara. 20.15 Emlékek Erdélyből. Halász Gyula előadása. 20.50 Weidinger Ede szalonzenekara. 22.15 Hírek. 22.40 Hanglemezek.

SZOMBAT, MÁRCIUS 23.

București. 13 Vizállás. Gramofon. 13.45 Előadások hírei, tőzsde, könnyű gramofonlemezek. 14.40 Gramofon. 18 Jazz. 19.15 Jazz. 20.20 Új lemezek. 21.05 Enekkar. 21.55 Balalajka-zenekar. 22.15 Éttermi zene. 23.25 Éttermi zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Rác József és cigányzenekara. Közben 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30 A Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Meseóra. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés és hírek. 18 Közvetítés a Hutter és Lever r. t. gyártelepéről. Beszélő: Budinszky Sándor. 18.45 A Budapesti Könyvnyomdások Dalköre és a Pestszenterzsébeti Általános Munkásdalkör műsora. 19.45 Mit üzen a rádió? 20.20 Kárpáthy Ernő dr. gitározik. 20.50 Csák Zoltán dr. előadása. 21.20 Operettársulatok a régi Népszínház műsorából. 22.50 Hírek, időjárásjelentés. 23.10 Magyar Imre és cigányzenekara. 24 Hanglemezek. 1.05 Hírek.

Budapest II. 19.15 Mezőgazdasági félóra. 20 Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 21.25 Hírek. 21.50 Haydn István gondolkázik. 22.45 Kertész József tengerész-története. 23.20 Len Baker jazz-zenekarának műsora Weygand Tibor énekszamaival.

Amerikai pilóta egyszerre négy ejtőernyővel kísérletezik.

Egyre gyakoribbak a világ minden táján az ejtőernyővel való kísérletek. Képünkön egy amerikai pilóta egyszerre négy ejtőernyővel kísérletezik. A negyedik ejtőernyő zuhanás közben még nem nyílt ki.

Arcáthirdetések

Lakás

Keresek

oliosiban komplett 4 szobás lakást, lehetőleg magánháznál. Gyógyszertár. Strada Vlahuta.

Iét

jókarban levő ruhaszekrény a Strada V. Conta 27.

Egyszoba,

onyha, spajzból álló lakás kiadó május 1-re Str. Take Jonescu 41.

Kiadó

butorozott utcai balkon szép szoba. Oradea Str. Tache Jonescu 15.

Adás-vétel

Egy gumibélyegző teljes felszereléssel eladó. Oradea. Piata Unirii 7. Fodrászútiot.

Szólópermetezőt és borsajtót

használt, jókarban levőt megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Schimbás ruhát

keresek 175 cm. magas termetre. Cim: Oradea, Parcul Eminescu 30.

Egy diófa szekrény, orosz spitz kutya eladó. Oradea, Strada A. Treb. Laurian 22.

Új tenniszrakett,

angol gyártmány, nagyon olcsón eladó. Universal írógepárvallat, Rimanóczy-utca 4 sz.

Őszi (francia) barack csemetek kaphatók dr. Kaczián Kálmán gyűmölcsösében, Oradea, dr. Ciordas-utca 46.

Egy könnyű szarva hajlékosai eladó. Oradea, Str. Vasile Conta 17.

Különféle

Bérbeadó
Săcueni községben, Bihor megyében, vasúti állomás közvetlen közelében (attell-nében) lévő vendéglő folyó évi július 1-től. Továbbá piactéren levő kámpont vendéglő. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos, gróf Stuenberg József uradalmának számtartó hivatala.

Legjobban,

legelősebben köszörül borotvát, fűt, hajvárogópet II. Kelemen köszörűde Oradea, Piata Mihai Viteazul.

Alkalmazás

Felvétetik

március 15-re jobb mindenek léányt Str. D. Cantemir 25. I. em.

Háztulajdonosok

figyelmébe! Cseréptetők javítását, új cserepedést különösen készít Burzik Sándor cserépező, Oradea, Str. Inzusta 1.

Oktatás

Zenker Margit szabászati iskolájában újabb tanfolyam kezdődik áprilisban. Parcul Carmen Sylva 2 (Oradea).